

Besplatno izdanje

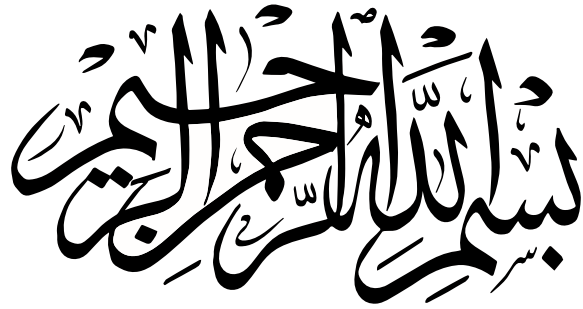
2015. godina

Grafička obrada: Islam Art

Lektor: Islam Art

www.facebook.com/islamarts

Sva prava izričito pripadaju stranici pod nazivom **"Islam Art"**. Svako neovlašteno korištenje zbirke u druge svrhe bez našeg znanja i dopuštenja, na šta ćemo biti primorani da pokrenemo određene disciplinske postupke. Ovaj besplatan primjerak je zabranjeno prodavati ili naplaćivati.

Neka je Allahov blagoslov na učitelja svih svjetova, Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, na njegovu časnu porodicu i uvažene ashabe koji su svojim srcima u potpunosti privoljeli Islam.

Dragi čitaocē, dok čitaš ovo, koristiš jednu od najdragocjenijih blagodati koje ti je Allah dao na čuvanje, a to je vid, pa iskoristi ovu priliku da Mu se zahvališ. A itekako je poznata činjenica da se nemoguće zahvaliti na svim Njegovim davanjima. Hvala Uzvišenom Allahu na milosti koju je spustio na sve nas. Zajedno zaplovimo sa svim dušama koje su potpomogle ovaj projekt, koji nikada ne bi dobio pravi smisao bez njihovog nesebičnog zalaganja. Pravi smo svjedoci da se tuga i depresija u svakodnevnicima sve više prikrajavaju ljudskim srcima. Baš iz tog razloga nastala je i ova zbirka kao jedan mali melem za sve mu'minske duše.

Za cijeli ovaj projekt je bila zadužena samo jedna osoba, tj. od grafičke obrade, do lektorisanja teksta. I ovim putem bi se htio zahvaliti svakoj onoj osobi koja je udjelila riječ podrške, ali također i onima koji su unaprijed omalovažili i podcijenili rad i ideju.

(Riječ Autora)

ZVJEZDANA ČAROLIJA

Zahvatih rukama vode, a ono mnoštvo sitnih kukaca koji se kreću amo tamo, uočljivi golim okom - Jedna zvjezdana čarolija.

Allah ih stvori kao skupove malih plesača što sami sebi muziku kroje. Možda slijede iste zakone kretanja kao i planete u svemiru? I zaista ova gotovo mikroskopski sićušna bića, skupila su se po zapovijedi Njegovoj u klupko, baš u sredini mojih ruku, pa onda u nekakav most poput mliječne staze. A onda, ustrašeni mojim kihanjem, poredaše se kao sunčev sistem udaljen nizom svjetlosnih godina. Gomila modrozelenih stvorenja letjela su i puzala s jednog kraja na drugi. Sve su te životinjice skupile i vrvjele po osvjetljenom rubu mojih ruku. Očekujem u posljednjem dahu samilost, ako sam krivac u njihovom odumiranju. Ima li uopće bića vrijednijeg većeg sažaljenja? Ali, na drugu stranu, oni se i dalje trude da budu nepodnošljivi, pa iz tijela se izlije prilično mnogo neke obojene kaše, a povrh toga trzaju se još dugo pošto ih zgnječimo. A i na neki način nam se osvećuju za svoju smrt pružajući zrake neugodnog mirisa. Sićušne životinje, a u Kur'anu spomenute.

Pa ko sam ja da ih proklinjem, mikroskopski
sićušna kao i oni. Postadoh izručena na milost i nemilost,
ali nedostajala je tu karakteristična sposobnost moje
vrste da ih mogu proklinjati i gaziti.

— Azra Jašarspahić

MALI ZAPISIVAČI

Vi, mali zapisivači na mojim ramenima,
Jeste li se umorili?
Zamolite Ga da precrtate
pogrešne treptaje, korake,
želje, poglede, nadanja,
zamolite Ga da obriše pogrešno.

Ja od stida nemam kud,
od stida naprsa bolna leđa prepuna tereta.

O, mali zapisivači,
koliko vam je još ostalo do kraja,
valja li mi poč' na dug put,
hoće li mi duša pakovat'
Prtljag, a telo oblačit' ćefine?

Doista je ovo tlo trošno,
isuviše zamorno,
isuviše bolno,
isuviše prolazno.

— Lejla Ugljanin

OPROSTIO SAM TI

Moraš se nekada i povući, zažmiriti i oslušivati korake onih koji će te tražiti.

Ne iznenađuj se ako te ne budu tražili, bolje ti je tako slušati cvrkut ptica, valove mora, nego imati one koji neće ni osjetiti da nisi tu.

Ako i zaplačeš, suze zaustavi na sedždi, jecaj neka odjekuje u dovi, a srce neka ostane čisto.

Trudi se da budeš od onih kojima će Gospodar reći: *“Idi, robe moj, oprostio sam ti.”*

— *Sakiba Sinanović*

POSVEĆUJEM TEBI, PUTNIKU SMJELOM

Prati putokaze, tu su pored tebe. Ako ih slučajno ne vidiš postani obazriviji, otvori oči kako bi koprenu smaknuo. Otvori i misao, udubi se i počni tragati labirintima. Kada sve situacije ispitaš i kada sve provjeriš, naravno da će ti na umi putokazi biti.

Ne spominjem ovo zbog sebe, već zbog tebe, jer valja i tebi sutra odgovarati i kao ogoljena stabljika stajati. Nije da sebe izuzimam, jer sebi napisah nešto poput ovog, a ovo pišem tebi. Sa svima lijepo, bogastvo je u bogastvu duše, i u bogastvu osoba koje te okružuju. Trudi se da svu svoju energiju ispoljiš dok si okružen tim ljudima, jer primjetno će biti šta ti zapravo time želiš. Obraduj ih, izrekni im lijepe riječi kojima ćeš im osmijehe izmamiti. Vjeruj, neće to biti obični osmijeh, on će biti poseban. Taj osmijeh je osmijeh i odraz njihove duše. Svakom lijepom riječju, ti ćeš nečiju dušu pomilovati, a svakom manje lijepom, zatvorit ćeš vrata sreći i postaknut ćeš ih na razmišljanje. Ovaj dunjaluk brzo prolazi, a sebe posmatraj kao putnika koji je pošao na put koji će završiti.

Neka te prate lijepe pomisli na ovom putu i uvijek mi se čuvaj poštivanja svetog, jer samo tako ćeš uspjeti, i na kraj puta stići.

— *Kemal Pandža*

MOJ HIDŽAB – MOJE POKRIVANJE

Noć. Zatvorena u četiri zida – sama, bez igdje ikoga. Napuštena od svih robova Njegovih, a sama s Njim. Misli se skupljaju kao jata ptica u gnijezdo svoje. Odjednom pitanja zašto Mu se ne pokoriš? Zašto taj komad platna ne staviš? Zašto? Zašto? Zašto? Suze naviru kao iz česme. Odgovor jasan imam, ali šejtan prokleti svoje izgovore nameće. Odjednom posustajem, pa odustajem. Ponovo dolazi Njegova milost (od milostivi Najmilostiviji), pa kažem sebi, a šta ako taj dan kojeg si sebi odredila, da staviš krunu Islama ne dočekaš, šta ako sutra umriješ? Pa se nameću priče kako ćeš izaći sa društvom, još si relativno mlada, nije to za tebe. Kažem im zar mogu sebi dozvoliti nešto što nije dobro za mene da uradim? Oni nijemi, šute. Rekli bi nešto, ali naravno izgovora nema. Zar da ovu milost koju mi Gospodar Uzvišeni šalje, i kojom me obasipa ne iskoristim.

Ni Ramazan ne dočekah, stavih taj komad počašćeni platna na svoju glavu. I evo, danas skoro pa 2 godine poslije pokrivanja ne mogu nabrojati puteva

koliko mi se otvorilo. Svakoga dana sve više i više Elhamdulillah napredujem. Sreća kao zid golema.

Svojom ispovijesti o hidžabu želim vam reći da vas hidžab neće spriječiti u ostvarivanju vaših snova. Vjeruj mi – meni seki koja ti iz iskustva kažem. Samo neka to bude pokoravanje da On bude zadovoljan, a ne robovi Njegovi. Dosta ciljeva sam do sada uspjela ostvarila, a tek koliko ću ih tek ostvariti in shaa Allah.

— *Saliha Bećirović*

HAFIZA

O, Kur'anu – riječi Uzvišenog,
Koji nam puteve svakoga dana otvaraš,
srca srećom nam ispunjavaš.

Tugu iz srca nam otklanjaš,
a sreću svakoga dana uspostavljaš.

Dovim za dan kada ću da te naučim ja,
s ponosom da kažem hafiza in shaa Allah.

— *Saliha Bećirović*

UČI, PIŠI, VOLI

Uči, piši, voli.
U svemu samo Njega zadovolji.
Ne gubi vrijeme tek tako.

Znaj da ćeš za sve biti pitan, polahko.
Kada taj Dan dođe,
htjeti ćeš da sve dobro prođe.

Zato pusti Dunjaluk ovaj,
Spremi se za put vječiti onaj.

Gdje je sve lijepo i glatko,
Gdje ćeš živjeti sretno, svakako.

— *Saliha Bećirović*

URADI NEŠTO KORISNO

Upitaš li se koliko vremena provedeš na Facebook – u ne uradeći ništa dobro? Upitaš li se? Ako se ne upitaš evo prilike upitaj se sada. Zašto ti je seko mila to potrebno, potrošiti svoje dragocjeno vrijeme na bezvrijedne stvari koje ti ništa dobro donijeti neće? Dok provodiš sate čekajući da započneš konverziju sa nekim, dosta toga drugog korisnog možeš uraditi od koga ćeš imati hajra.

Sekice, sestro, biseru Islama počni raditi na sebi, okani se stvari bespotrebnih. Budi vodilja Islama, rijetka, prosječna – koja iskače iz mase. Budi najbolja u kuhanju, školi, fakultetu, pisanju, čitanju, ma u svemu, jer znam da ti to možeš. Samo neka ti je Njegovo zadovoljstvo u prvom planu, a ostalo sve samo dolazi. Opterećena si traženjem svoje srodne duše i čekanju, a u tom čekanju da se pronađete dosta toga korisnog možeš uraditi, naučiti, da tvoj muž in shaa Allah bude zadovoljan s tobom, da nikada pored tebe ne poželi ni jednu drugu.

Svojim riječima sekice htjedoh da ti u Njegovo ime pomognem, a sada do tebe je. Osvjesti se i primjeni ih.

— *Saliha Bećirović*

GLEDAJ ŠTA TE ČEKA!

Pronađi se, ne traži druge,
imaj na umu sebe, a ne ljude.
Prekrij sive i crne boje,
složi misli tuđe i svoje.

Gledaj unaprijed, a ne nazad,
ne misli na prošlost vazda.

Gledaj na svoja djela i pazi na riječi,
Jer ti valja dunjalučku granicu preći.
Šta je život? Par određenih otkucaja srca.
Malo radost, malo tuge i noći duge.

Znaš svrhu života tvoga,
trudi se oko stanja svoga.
Jer dunjaluk je kratka vijeka,
dobro gledaj šta te čeka.

— *Elma Rešidović*

NE GUBI VRIJEME

Godine idu, vrijeme prolazi.
Gdje ljudi idu i na kojoj stazi?
Snijeg bijeli pada sa oblaka,
pada kao jesenju lišće.

U po mraka – odjednom zora sviće.
Sve je prolazno, tako i mi.
Ne gubi vrijeme, jer možeš zažaliti.

Zadatke, prepreke,
bol dođu kao u ranu so,
izdrži i pretrpi to.

Vjetar puše, nebo plače
i sivi oblaci se navlače.
Sve je hladno i sivo,
izdrži i pretrpi to.

Vidi kako biljke ostanu čvrste,
ne da biljka da se korijeni nište.

Oblak s neba ide, sunca sjaj ljudi vide. Ništa nije
došlo a da nije prošlo.
U zemlji jadi jak čovjek se gradi.
I nije te uništilo, jer si izdržao i pretrpio.

— *Elma Rešidović*

VRIJEME

Vrijeme je, kažu, treptaj oka,
određenog roka.

Vrijeme je, kažu, kao led – topi se,
ledi i prolazi kao pogled.

Vrijeme je, kažu, za jake duše,
jer brda znaju da se sruše.

Vrijeme je, kažu, kao med,
nekad slatko nekad gorko dođe na red.

— *Elma Rešidović*

SAMO POGLEDAJ

Pogledaj oko sebe, vidiš li blagodati?
upita jednom draga mati.
Vidjeti ćeš ih čak i kad zatvoriš oči,
po danu il' po noći.

Osmijeh na lice stavi, nek bude divan,
pokušaj biti stalno pozitivan.

Proljeće je, zeleni sve,
sunce sija, prelijepo zar ne?

I kad pada kiša, ne žali,
i to nam je poklon mali.
Jer preko biljka, brda i lipa
On nam milost Svoju sipa.

Da to spoznaš nisu potrebne samo oči,
potrebno je da to iz dubine srca hoće doći.
Osjećaš li srca žar?
Dabome, i to je od Allaha dar.

— *Elma Rešidović*

ALLAHOV MILJENIK

O, Muhammede, Poslaniče,
Allahov miljeniče.

Iskreno te zavoljesmo,
a nikada te ne vidjesmo.
Dovu Rabbu upućujemo
da u tvoje društvo dođemo.

Slijediti tebe trebamo
ako titulu Islama imamo.
Gorda iskušenja si podnosio.
Nikome, nikada nisi napakostio.

Na dobro uvijek podsticao
po smirenosti se isticao.
Plemenitošću uvijek obdaren
bio kao uzor, bio i ostao.

— *Saliha Bećirović*

PIŠEM

Pišem da znam,
čitam da više pišem – da znam,
a šta se desi kada ništa ne znam?

Ne znam zašto čovjek, kao jedno biće,
jedan stvor, pravo sebi daje,
da je sve njegovo.

I sunce i voda,
i nebo i zrak.
Čovjek je pravi sebičnjak.

Čuj čovječe!
Nema tvoje,
sve što hoćeš sanjaj,
ali doći će i tebi kraj.

— *I.S*

LIJEK TVOJ

Ja gledah u prazno,
i njegovah svoju bol.
Ne vidjeh ljepotu,
što je dao Bog.

Mislih, to je sudbina,
života nije briga.
Zašto sam ja tu?

Dunjaluk je tvrd,
dragi moj.

Ne znadoh da imam
odgovor na sve,
na polici jednoj stoji,
i čeka me.

Godinama moli,
Uzmi me – čitaj!

Ja sam lijek tvoj.
Čekam da uzmeš terapiju sam.
Ja uzeh knjigu kad dotakoh dno.
Bravo! Svatih da nisam sama,
Ipak je još neko tu.
Taj neko je Gospodar moj,

Gospodar, a tako Dobar i Blag.
Svaku grešku našu zna i prašta.
Knjiga

Knjigo pametna i mudra.
zašto si stajala sama,
da takve riječi ne znam ja.

Da!
Neko me još voli,
I posla mi riječi te,
da shvatim ovo što se
život zove.

Knjigo plemenita,
dovoljna mi je jedna riječ,
da dobijem preokret,
da srce moje zasja,
oduši oduška da.

Uzmi. Čitaj. Znaj.
Knjiga ta nije san,
Ona se zove Kur'an.

Amin!

— I.S

ALLAHOV ROB

Slušam tvoje riječi,
čuj čovjek priča,
što moje srce zna.

Ko je on?
Da čita misli srca mog.
On je hafiz, mudrac.
On je Božiji rob.

Znam prošao si mnogo ti,
dok tvoje srce nije znalo,
da to si ti.

Ti ne možeš biti dunjaluku sklon,
Jer ti si samo Allahov rob.

Ljudi neće da znaju
da im srce budiš ti,
da nisi džaba nama rad.

Slučajno nije samo to,
jer ti si odani Allahov rob.

Ti sa svojom dobrom dušom,
stilom koji nema svako,
Probio bi najdeblji led,
i došao do svakog srca lahko.
Ti si samo Allahov rob!

SUZA

Suzo padaj, uguši me,
jadu moj, uništi me.
Srce neće da se preda,
istina ga para cijela.

Istino bježi neka laž pobijedite,
probudite me iz sna ovog.
Šta uradi da zaslužih,
kob ovu što me prati.

Što ne pomogog biću,
meleku od ljudskog roda.
Zar da takva bića pate,
i svoj život rano završe.

O, Allahu dragi, mili,
ne kukam, već govorim zar
dobrota takva nije zaslužila bolji život,
i dom topli da ga grijemo?

Misli mi se roje same da li
mogoh da mu pružim još
života – boljih dana.

Neka tugo sada kucaj,
Otvorena su ti širom vrata.
Ja ne upoznah radost,
pa mi tebe trpiti teško nije.
Izaći iz mene lako nećeš.

KAKO JE LIJEPO

Kako je lijepo pobjeći od svijeta u svoj mir. Pronaći svoj mir u svijetu smutnje i zla, ugasiti televiziju i isključiti internet, zagrliti oca, pa poljubiti majku. Kako je lijepo ne dirati u tuđi život, ne istraživati tuđe mahane i ne otkrivati tuđe sramote. Kako je lijepo spoznati svoje greške, pokajati se istinski zbog njih i truditi se ispraviti ih.

Ako se ne mogu ispraviti, onda ih zaboraviti i zamjeniti dobrim djelima, nahraniti siromaha, pomilovati siročje, izmamiti osmijeh na lice nevoljnom, zagrliti tužnog i reći mu da sve prolazi, da je prošlo. Kako je lijepo u samoći pasti na sedždu i zamoliti Uzvišenog za pomoć svima, iskreno i od srca. Kako je lijepo znati da će doći Dan velikog obračuna i da ćemo svi pojedinačno čitati knjigu svojih djela, dan kada ćemo se samo o sebi brinuti, kad istina izađe na vidjelo, dan kada ćemo imati samo jednu brigu, a to je da li smo zaslužili oprost, Kako je lijepo ugristi se za jezik kada krenemo da ogovorimo nekog, ili pak ako izgovorimo to vlastito uništenje, brže bolje se dozvati, reći na sav glas:

“Ah, šta mi je, dopuštam da moja, ljudska, zavist

nadvlada mene i moju dobrotu, kajem se.“

Kako je lijepo ne zamarati se stvarima koje ne možemo promjeniti, pored toliko stvari koje su nam na dohvat ruke. Toliko želimo da promijenimo svijet, ah kako je lijepo od sebe početi. Kako je divno biti lijep primjer i reći ne želim to da slušam, ne tiče me se.

Kako je neopisivo probuditi se smiren, udahnuti, zahvaliti se na svome postojanju, sjetiti se da smo stvoreni za mnogo više od prosjeka, da imamo svoj kod i da niko nije isti, da nema potrebe da budemo zavidni bilo kome, jer su svi obasuti različitim blagogatima. Kako je lijepo otkriti koja je tvoja, pa je usavršavati, Kako je samo divno otići u šetnju i prepustiti se svemiru, ta tišina i naša moć nose nas gdje god poželimo. Kako je lijepo naveče zaspati, bez brige kako ćemo sutra preživjeti, pa čovjek ne zna ni hoće li doživjeti, samo se treba prepustiti. Prepustiti Stvoritelju, koji nam je sve odredio, ljubav, opskrbu, rok. Jedini zadatak kojeg nam je Dao jeste da tražimo i budemo poslušni, budemo bolji, prema Njemu, prema ljudima.

Budemo od koristi. Najteže je čovjeku da pobjedi svoju oholost, da prihvati to da je on ustvari mali, nemoćan i da bi se zemlja i bez njega nastavila okretati kao da se ništa nije desilo.

Tek kada to prihvati postaje velik, jak i bitan. Bogu je ponizan, a ljudima koristan, a sebi jer je miran i ispunjen. Tada može sve i postaje nepobjediv. Ah, kako je lijepo biti živ i čekati oživljenje.

— *Aida Puškar*

MAJKA

Džennet je pod majčinim nogama, to mi je ostalo uvijek u mislima kako sam to prvi put čuo kao mali od svog oca, sve što uradimo dobro za majku primit će nam Allah Uzvišeni, trebamo nastojati, jer kako u Kur'anu Časnome piše:

“ne reci im ni uh, i odnosi se prema njima riječima poštovanja punih.”

Eto Allah Gospodar nas rekao istinu i ne treba da se raspravljamo oko toga. Kad uradimo nešto za majku ili općenito za roditelje to može biti samo dobro iza tih riječi koje oni kažu stoji samo dobro, pa eto prilike svima ko ima majku kako je samo lahko učiniti nesto dobro, neko nema tu priliku pa razmislimo. Nosila nas je devet mjeseci, pa nas čuvala, hranila, oblačila i odgojila, a zar ima veće bogatstvo od dobrog odgoja.

— Muhamed Garanović

STANI ČOVJEČE POČINJE DAN

Čovječe stani, poslušaj svoj dah
Izmišljen nije, zahvali Allahu što se čuje.
Dok tmurnu tišinu oslušujemo mi,
Bolni uzvik hitne probudi.

Šta tražiš od života ti?
Petroši život na ljepotu oko sebe,
Pomozi ljepoti da bude još ljepša,
Svoj dah prosvjetli i Allahovo imeni spomeni.

Kad crnilo noći ode,
I dođe bjelilo i sjaj što se zove dan,
Otvori oči i poželi da bolji čovjek budeš.
Poželi dobrotu sebi i drugom.

Ne ulijeći u paukovu mrežu zla i laži,
Gledaj otvoreno i ne daj da te mreža zla omota.

— I.S

PISMO TEBI

Često slažem sebe kada mislim o tebi Mekko, i govorim da svojim mislima više neću odlutati u tvoje nezno naručje. Odlučio sam. Ne želim više uzemiravati svoje srce razmišljajući o tome kako bi bilo lepo da u tvome prisustvu dočekam zoru, da dočekam samo jedan trenutak zalaska sunca tamo gde si ti. I, uvek svesno slažem sebe.

Budno čekam da se ponovo pojaviš u mojim mislima, onako nenajavljeno i da me odvedeš u svoje gnezdo, u svoje okrilje mira i blagoslova. I tada, kada razmišljam o tvojoj veličini u ovom prolaznom svetu, realnosti me vrati senica, svojim blagim cvrkutanjem i brzopletim mahanjem krila. Da znaš, tada sam uglavnom ponesen turbulencijom svojih osećanja, jer srećan sam zbog moje mašte koja ima krila dovoljno jaka da me mislima odvede do tebe, ali realnost me uvek pogodi pa prezirem sebe, jer toliko želim da budem, ali ipak nisam ta mala ptica koja ima krila realnosti, krila koja je mogu odvesti do tebe, Mekko.

I ne znam šta ona idalje radi tu, na mome prozoru! Zašto ne putuje tebi — jedinoj? Možda ona voli ovo

mesto na kome se nalazi.

Pustu lozu, mokre i hladne grane i tek poneki šaroliki zimski cvet. Možda je to njena Mekka. Možda samo želi da se ruga, jer misli da nemam krila. Mada, možda je došla iz najbolje namere, jer želi da me podseti da svaki insan ima svoja krila kojima je nošen. I tačno je! Ja zaista imam krila koja me mogu odvesti do željene destinacije. Moja krila su moje dove. Znaj, draga moja ptičice, krila moje dove me mogu odneti daleko u pustolovine, a da se smesta ne mrdnem. Mogu me odvesti tamo gde tvoje misli ne mogu zamisliti a tvoja krila bi od same pomisli na to mesto popucala.

Ti nikada nisi, draga moja ptičice, spustila svoje čelo na tlo. Nikada nisi osetila, niti zamislila tu snagu kada se tihe reči izrečene na tlu zemlje, prenose do najuzvišenijeg neba, tamo gde su čista bića i veliki Arš, Gospodara Svetova. Oprostićeš mi, posvetio sam ti isuviše vremena, mala ptičice i sada kada znaš da i ja imam krila, nemoj osetiti zavist niti ljubomoru zbog toga, ostavi me da molim Uzvišenog, i da pišem za samo jedan trenutak susreta sa njom. Mojom Kabbom. Mojom dragom Mekkom.

Nošen svojim osećanjima, koja nisu zasnova sećanjem na tebe Mekko, jer te osim na slici, nisam video, žarko želim da bos prošetam tvojim belim pločicama, koje su poput zlata u mojim očima. Da ostavim trag stopala. Da ogrnem to belo, čisto odelo, odelo čednosti, u kome se ne primećuje razlika između imućnog i siromašnog, niti belog i crnog čoveka.

Da se odazovem svome Gospodaru, tavafom oko Crnog kamena. Da znaš samo Mekko, koliko želim da čujem skripu Omerovih vrata, da prstom pokupim to malo prašine, pa da prođem kroz njih. Voleo bih da znam, ali me plaši odgovor na pitanje kako bi moja duša reagovala kada bi se ezan začuo sa tvojih očaravajućih minareta. Kako bi reagovala kada bi čula taj divan poziv na spas: "Hajja ales – sallah, hajja alel – fellah". Ne rekoh li ti ja? Onomad mi je moj dragi hadži Sulejman pričao o tebi. Ušao je, pa skoro u osmu deceniju, ali ne zaboravlja da ništa lepše nije doživeo od dana kada je rođen, nego onda kada je otišao tebi u goste. Kako kaže, nije to nešto Bog zna šta, zbog tvoje lepote. Ti jesi lepa. Ali on mi je pričao o svojim osećanjima sadržanim u dvadeset i nešto nezaboravnih dana koliko je boravio u gradu, majke svih gradova. Njegove lepe oči bile su ukrašene potpunim sjajem, a njegove reči su bile pretvorene u med. Zbog svega toga, bio je ispunjen energijom mladolikog čoveka. Nekako mio, a mene je ostavio zamišljenog. Šta je to što u ovolikoj meri deluje na ovog čoveka? Kolika je to energija koja pomera granice u jednoj osobi?

Blagoslovljena si Allahom. O, Mekko. On nije delovao tako uzbuđeno kada je pričao o rođenju svoga deteta, svojoj zenidbi, ili 'pak kada se posle dužeg odsustva vratio svojim roditeljima. Bio je ponesen tobom, pa je i mene odveo sa mesta gde sam stajao.

— Enis Salihović

DODI

Dođi, mi te čekamo.
Dođi da ti pružim ruku kada padneš,
a da se veselim s tobom kada si sretna.

Dođi da jedna drugu u dovi spominjemo,
da učimo jedna drugu o našoj
divnoj, najljepšoj vjeri Islamu.

Da osjetimo smiraj u dušama našim,
da punim srcem kažemo:
Ellhamdulillah, sreću smo dobile.

Dođi, da budemo vodilje Islama koje će
podsticati na dobro, a odvracati od zla.

Dođi, da širimo svjetlost i na druge insane,
da obasjamo svijet darovima od Allaha.

— Saliha Bećirović

BUDIMO TUNELI

Svi smo mi tuneli iz kojih izvire iskre svjetlosti. Budimo tuneli koji će svojom svjetlošću obasjavati svakog insana. Budi tunel od kojeg jedva čekaju da svjetlo izvire. Budi obasjan svjetlošću imana, poštovanja, ljubavi, nura, milosti i pokornosti radi Allaha. Ne škrtari, svakome podari bar iskru kako bi što više sjao.

— *Saliha Bećirović*

RECEPT

Ali šta da vam kažem? Najbolji recept jeste da izađete iz sobe koja se naziva tuga i da udahnete zrak koji nagovještava novi početak. Najjeftiniji, a ipak učinkovit recept za zaborav.

— *Berina Šijerkić*

MAHRAMA

Samo sam tražio majku svojoj djeci. Majku koja će odgojiti moju djecu da dove Svevišnjem za svoje roditelje, jer je i sama takva. Kad se samo sjetim mladosti. Trenutka kada sam u namazu pri predaji selama iza sebe ugledao ruke dignute ka nebu u kojem se ogleda njeno bijelo i lijepo lice. I evo me danas. Bog mi se smilovao I poklonio još jedan dan života. Dan u kojem sam pri buđenju ugledao nju kao kap rose čistu kako spava na mom ramenu. Moj ummet. A u mojoj ruci mahrama. Njena mahrama lepršava poput nje. I dan danas nestašne djevojčice koja mi je rodila jos dva zivota.

Bože, dozvoli da svako jutro udišem njen miris na jastuku.

— *Berina Šijerkić*

PJESMA O DUŠI

Šta je duša? – Ne znamo mi,
I nije to važno, jer da je
Važno znali bi.
Allah dušu daje u vremenu – TAD,
I uzima dušu u vremenu – KAD odredi.

Duša je blago koje imamo svi,
Tajna skrivena u njedrima
U riznici kod srca ti.

Plavetnilo neba pokaza
Nam jedan mali oblak.
Tako i duša dođe i udahne zrak.
Lebdi oblak po nebu plavom,

Vjetar ga nosi u pravce sve
I tad od njega veliki postade.

Posivi i postade crn
Kad iz njega zasvjetli grom.
Dušo, oblače bijeli,
Zašto postade siv?

Ko ti pokvari tvoje bjelilo
I oblik fin?
Zašto pusti kišu i
Suzom da okupaš sve.

— I.S

RUKE SPASA

Rekli su mi da se čuvam dunjaluka. Babo je rekao da sam ja nježna duša koja neće znati da se odupre zlu ovog svijeta.

Babo, da ti tvoja kćerka nešto kaže. Zlo je nešto što svakoga stigne. Stigne, kad tad. A onda je na čovjeku kako da se odupre i zagrlji dobro objeručke na tronu sreće iznad poraženih zala i tuga ovog svijeta. Stigne to, moj babo, čovjeka. Možda ja i neću biti dovoljno jaka da prodrem tamni put koji vodi ka sreći, možda će me tuga sputati i paralisati. Možda babo, možda. Ali jedno je sigurno. Sigurno je to da ću na kraju svih krajeva, kada skoro sve potone, u onom zadnjem dašku sreće vidjeti siluetu svog babe. Babe koji pruža ruke. Za spas. I primiti će te ruke, izmučene od života. Primiti ih kao nekada davno, kad bih pala, pa izgrebala koljena. Znam da ću imati tvoju ruku spasa pri svakom padu. Baci ovaj život čovjeka na koljena ali svaki čovjek ima ono na šta zadnje pomisli pri vapaju za pomoć. A ja imam tebe babo. Jednog i svega vrijednog.

— Berina Šijerkić

BEZIMENA

Neki dan dok sam stajala i čekala taxi, čujem dvije žene kako pričaju, sjede na klupi i razgovaraju. Govori ova jedna: "E ne znaš kako mi se kćer fino udala, muž joj ima kuću na dva sprata, ima dobar posao, jedan fakultet je završio, drugi privodi kraju, kakvo tek auto ima, kad se voziš, ne osjetiš da putuješ, stalno je izvodi na večere, ništa ne mora vele da kuha i da se muči. Živi odvojeno, nije sa svekrvom. Stalno joj nešto uzimlje, baš se vidi kako je pazi. Jedino eto, što su dvije godine skupa, pa još nema novine, ali bit će, dat će Bog i to i ovako im je sve dao."

Slušam i zahvaljujem Uzvišenom Allahu što sam svjesna da je najveća blagodati koju imam Uputa. Zahvaljujem Mu po stotinu puta što me nije ostavio u neznanju. SubahanAllah čim se narod diči, čemu narod robuje, onome što će sutra ionako prašina postati. Udajte svoje kćerke samo za vjernike, i neka samo Allahu robuju, a ne prolaznom dunjaluku, kućama, vilama, njivama.

Žene moje, tražite samo vjernika, ne trebaju vam vile, kule i ostale "blagodati", jer nema veće blagodati

od muža koji robuje Uzvišenom Allahu, tako mi Allaha nema! I sve na dunjaluku što imaš ti nije vrijednije od muža koji pada Onome koji ga je stvorio na sedždu i što je svjestan da ćete jednog dana nestati i ti i on i da vam valja stati pred Allaha i odgovarati za sve što imate na dunjaluku.

Za svaku kapljicu vode ćemo biti pitani, a kamo li tek za kuće, njive i ostalo. Neko se diči onim što ima, a nije ni svjestan da će ga to uništiti na oba svijeta. Sestre moje, otvorite oči i izaberite vjernika, jer to je jedino što vrijedi, jer dunjaluk je prevrtljiv, danas možeš imati sve, a sutra da sve to izgubiš, stoga izaberi onoga koji će znati saburati i zahvaljivati Uzvišenom na svemu zajedno s tobom. To je najveća sreća.

— *Minela Maksumić*

NE GOVORI ONO ŠTO TE SE NE TIČE

Kad ćeš se više udavati/ženiti? Koliko ste ono u braku, ima li išta na putu? Do koga je? Šta je s tim fakultetom? Jesi očistio godinu? Šta si rodila? Kćerku? Hajde, bit će i sin nekad. Što si se ovih dana ugojila, kao da dobro jedeš? Što si se pokrila, ko te na to natjerao?

Kad će drugo dijete, šta čekaš, ne misliš valjda na jednom ostajati?

”Ljudi sa najviše grijeha su oni koji govore ono što ih se ne tiče.“ (Abdullah ibn Mes’ud)

Stoga, čuvajte vaše jezike, oni vas mogu u vječnu vatru poslati. Klonite se grijeha, klonite se onoga što vas se ne tiče.

— *Minela Maksumić*

NAJLJEPŠA IMENA

Zamislite u jednoj kući imati jednog Omera, ili Muhammeda, ili Davuda, ili Isu, ili Zubejra ili jednu Hadžeru, Hatidžu, ili Asju, Fatimu, ili Merjem ili Aišu. A zamislite jedna majka rodi svu tu djecu, Subhan Allahil Azim. Zamislite, u jednoj kući se sastave sva djeca kojoj ste dali imena po najodabranijim i po najboljim insanima koji su ikad kročili dunjalukom. Dali ste im imena nadajući se da će makar biti deseti dio onoga što su oni bili. Birajte za vašu djecu najljepša imena, jer će ona po tim imenima biti prozvana na Sudnjem danu. Dajte im imena s lijepim značenjem.

Neka vas vaše dijete asocira na pravednost, istinu, hrabrost, nevinost, neka ga krasi najljepše ime, pritom se nadajući da će imati neku od tih osobina. Ime mnogo znači, stoga dajte djeci samo lijepa imena i imena osoba koja su postigla nešto na dunjaluku, imena ashaba, ashabijki, poslanika i žena poslanika, i osoba kojima je obećan Džennet, nadajući se da će i naša djeca jednog dana biti od koristi ovom Ummetu.

— *Minela Maksumić*

KĆERKA

Najljepše na dunjaluku što vidjeh su oči moje kćerkice. Kad mi se osmjehne, ja sam tad najsretnija na svijetu. Kad je posmatram kako mirno spava, zahvalna sam Uzvišenom na ovom najvećem poklonu. Uz sve to, nemam hrabrosti mnogo da se radujem kad znam da nije bez razloga stigla u moj život. Treba mnogo sabura i truda dok se dijete izvede na pravi put, mnogo besanih noći provesti doveći da je Uzvišeni uputi na Istinu. Ne mogu da budem potpuno sretna kad znam da je prolazna ona, isto kao i ja i da smo svi na dunjaluku kao student na testu. Samo što student zna koliko traje njegov test, a mi ne znamo koliko traje ovaj naš ispit i ne znamo naše konačno boraviše, a puta su samo dva, vječno uživanje ili vječna patnja. Nemoj dozvoliti da te ovodunjalučka dobra i radosti obmanu i udalje od tvog Gospodara.

Ne zaboravi da ćemo svi na Sudnjem danu stajati sami i da će nam i naše dijete biti dokaz za nas ili protiv nas. Pa ako ga odgojimo u duhu islama, da pada na sedždu i da robuje Jedinom, znaj da si uspio i da si položio ispit. Isto tako, ako dijete odgajaš uz muziku,

alkohol, ako ga puštaš da prijateljuje sa nevjernicima, ako ga nisi podučio din islamu, to će dijete biti protiv tebe na Sudnjem danu. I tako je sa svim što imaš na dunjaluku, sa poslom, sa bračnim drugom, sa roditeljima. Razmislite na čemu ste i koliko vas ustvari ovodunjalučka dobra udaljavaju ili približavaju Gospodaru. Znaj da ništa nisi dobio bez razloga, sve je s razlogom, takva su ovodunjalučka pravila.

Ako nisi do sad, kreni već od sutra mijenjati sebe i put svoje djece. Ne dozvoli da sutra tvoje dijete bude protiv tebe na Sudnjem danu, da te još i krivi što ga nisi usmjerio na pravi put. Razmisli na čemu si, imaš još vremena za djelovanje, sve dok nam Gospodar svjetova ne uzme duše.

— *Minela Maksumić*

SMRT

Znate li zašto Allah daje smrt? On smrt daje iz Svoje milosti, ne bismo li shvatili suštinu ovog dunjaluka, ne bismo li shvatili da niko od nas neće ostati na njemu i da ćemo se svi Allahu vratiti. Smrt oca, majke, brata, sestre, moramo uzeti kao veliku pouku, a ne kao kaznu. Jednostavno, naš Gospodar nam šalje znak da ćemo i mi jednog dana preseliti i Njemu se vratiti. Ne mogu razumjeti djecu čiji su roditelji umrli, pa oni za mjesec dana nakon smrti odoše u klub, u diskoteku, raduju se, vesele se, a pri tom malo ko da razmišlja kako je njegovom roditelju u kaburu. Inače, mi ljudi smo jako sebični, mislimo i tugujemo za mrtvima samo zato jer nam nedostaju, jer smo navikli na njih, jer bez njih ne znamo dalje, teško nam je, a malo ko misli o tome kako je njima u kaburu, da li bivaju kažnjavani ili nagrađivani. A da stvar bude gora, sve to ne uzimamo kao pouku da ćemo i mi sutra biti u tom istom kaburu, gdje ćemo biti kažnjavani ili nagrađivani. Pa omladino, mislite na svoje roditelje, padajte Allahu na sedždu, doveći za vaše najmilije, udjelite sadaku za njih, to će njima dobro doći. Samo Allah zna kako je njima u kaburu, da li su u

tami, ili u svjetlu, da li uživaju ili pate, zato – dovite za vaše roditelje, pa će im dova njihovog djeteta doći u obliku najljepšeg poklona. Možda im uspjete pomoći, a i sebi ćete zaraditi sevap i dobro djelo, a to je jedino što uistinu vrijedi. Ne zaboravite, ono što vi ponudite vašim roditeljima, dok su živi ili poslije smrti, vama će vaša djeca isto vratiti. Zamislite koliko sada roditelja vapi za djetetovom dovom, a to dijete i ne misli da uputi dovu, nije ni čudo, mnogi su u neznanju, pa ako do vas dođe ovaj tekst, napravite prekratnicu od danas, započnite s vašim dovama i obavežite se da od danas, a do kraja vašeg života pomažete vašim roditeljima, jer im je pomoć uistinu potrebna. To vam neće oduzeti mnogo vremena, a vašim roditeljima će to uistinu mnogo pomoći.

”Na Sudnjem danu za pojedinim čovjekom ići će dobra djela kao brda. Čovjek će upitati: “Šta je ovo?“, tada će mu se reći: “Ovo su sevapi od dova tvoga djeteta, kojim je molio da ti se oprostite grijesi.“ (Hadis bilježi Taberani)

— Minela Maksumić

VJENČANJE

Koja je najveća mladina briga na dan vjenčanja? Je li frizura na mjestu, da li vjenčanica dobro izgleda na njoj, da li je svaka trepavica izvijena, je li najljepša na svijetu? Sjećam se svoje drugarice i njene jedine brige na dan njenog vjenčanja, da li će uspjeti sačuvati abdest za akšam namaz, jer je isti morala uzeti par sati ranije, jer je mladoženja došao ranije po nju i jer je već bila obukla vjenčanicu, a bilo ju je jako teško skinuti i opet namjestiti. A ništa na svijetu nije važnije od namaza, pa makar po cijenu da se insan uda u vreći, bitan je namaz, za njega se sve žrtvuje. Hvala Allahu koji joj je olakšao na taj dan i uspjela je sačuvati abdest, hvala Allahu pa je to bila njena najveća briga.

Djevojke, i buduće žene, ne ostavljajte namaz za poslije, klanjate ga u pravo vrijeme, pa i na taj "najvažniji" dan u vašem životu, jer te tvoj Gospodar neće pitati kakva si bila na dan svog vjenčanja, nego da li si taj dan obavila namaz na vrijeme.

— *Minela Maksumić*

HIDŽAB

Uopšte nije teško biti pokrivena u ljetnim danima, još veći mi je ponos biti pokrivena dok se mnogi "kupaju u znoju". Čast je biti pokrivena dok se svi oko tebe žale na "vrućinu". Ponos mi je biti pod okriljem Allahovog zadovoljstva, ponosna sam što uspevam izvršiti Njegovu naredbu. Sretna sam kada znam da će svaka moja kapljica znoja svjedočiti za mene i u moju korist na Sudnjem danu, znam da meni ide sevap ko god me pogleda, znam da gdje god da krenem sa mojim hidžabom, na dobitku sam. Nikad nam i nije vruće, jer sama pomisao na džehennemsku vatru i na njenu vječnost nas rashladi. Sve se može, kad je u ime Allaha.

Ne daj sestro da te pokolebaju i da te "vrućina" odvraća od tvoje krune. Ništa te ne smije odvratiti od Gospodarovog zadovoljstva.

— *Minela Maksumić*

NOVA PRILIKA

Život prođe kao san, potrudi se kad se probudiš da ne budeš razočaran. Živi život sad bez straha, voli ljudi rad' Allaha.

Svaki dan je nova prilika, život je knjiga u koju svaki dan unosiš rečenice koja će biti na kraju priča, zato se dobro potrudi da ukrasiš stranice te knjige sa što ljepšim sadržajem.

— *Irma Hurtić*

DOVA MIJENJA ZAISTA SUDBINU

Budim se. Ružno sam sanjala. Sjedim na krevetu dok mi kroz glavu prolaze teške misli o životu kojeg sam vodila do prije pola godine.

Godinama smo moj brat I ja bili siročad. Živjela smo u oronuloj kući koju smo sami pronašli. Znalo je biti hladno, prozorska stakla su bila razbijena, ali i to je bilo bolje nego da smo spavali po ulici. Jedne noći sam se naglo probudila, i tada sam ružno sanjala. Oko mene mrak, u vazduhu miris vlage, crijeva su mi davala do znanja da su prazna, ali pored mene je ležao brat. I odmah sam bila mirna — Golo preživljavanje.

Tako je bilo svaki dan, svaku noć, od moje osme godine. Majka nas je napustila, nije se mogla brinuti o nama. Jedno jutro nas je izvela u šetnju i rekla da je sačekamo i da se vraća odmah. Čekali smo pola sata. Sat. Dva sata. I čekala bih ja do ujutro da me brat nije zgrabio za ruku i poveo sa sobom. Njemu je bilo četrnaest, meni osam godina. On je shvaćao sve i znao je da sam majka neće vratiti po nas. Otac je otišao još dok smo djeca bili, ni lika mu se ne sjećam.

U životu su me držale četiri stvari: Vjera, olovka,

papir i moj brat.

Ljudi su se uklanjali. Zazirali su od mene.

Ko još obraća pažnju na djevojčicu sa pocijepanim hlačama i patikama čiji džon je odavno istrošen. Voljela sam otići na igralište, slušati onu dječiju graju, gledati ih kako se raduju sitnicama i slušati kako se raspravljaju ko je najbrži. Nikada se nisam igrala sa njima. Nisu mi dali.

Ali, jedan dan posebno pamtim. Na igralište je došla djevojčica bez jednog oka. Nju je dovela nana. Bila je lijepa. Ne znam za njih, ali meni stvarno jest. Smijali su joj se zlobnici. Djeca umiju biti zločesta. "Čore se ne igraju sa nama" – govorili su joj. "Ti mora da vidiš samo pola lopte sa tim jednim okom" – nastavili su oni. Djeca su to, ne može im čovjek zamjeriti, i ja sam bila dijete. Ali zar nisu ni truna dobrote u sebi imali. Razumjela sam ja da me nisu voljeli jer nisam bila čista i lijepo odjevena. Ali kako da se smiju djevojčici bez oka? Sad mi je 16 godina, i danas se to isto pitam. Prišla sam joj tada i rekla da ću se ja igrati sa njom.

– Da te Allah nagradi ćeri – reče mi njena nana. Amin. – odgovorila sam i nastavila se igrati sa njom.

Ona je sa jednim okom vidjela čovjeka u meni, ostala djeca su odbijala da to vide i sa oba oka.

I danas me to boli. Bilo je dana kada sam sa bratom pokušala pronaći drugo mjesto u kojem bi mogli boraviti jer je naša kućica prokišnjavala. Bila sam tužna. Stalno sam brata pitala zašto je Allah ljut na nas.

– Jezik pregrizla Ajša, jezik pregrizla. Nije ljut, samo smo na iskušenju. Imaš mene, nemoj se plašiti. – govorio mi je.

Sjela sam na stepenice da se odmorim, a brat je posmatrao auta na parkingu. Jedan auto je bio posebno lijep. Iz njega izadoše čovjek i žena i pođoše vikati jedno na drugo. Ona se ljutila što joj on nije kupio naušnice a on je urlao na nju govoreći kako ovaj mjesec želi kupiti sebi novi mobitel.

Ona mu je na kraju zatražila razvod jer on navodno ne brine o njoj. Nemate pojma kako sam sa svojih bila šokirana slušajući takav razgovor. Brat me tada zagrlio i podijelio kiflu sa mnom. Krenuli smo dalje. Nismo nikada našli novo mjesto za spavanje. Ono je pronašlo nas. Dove su bile promljene, Starija žena nas je udomila. Prvi put je neko bio stvarno dobar prema nama. Odlučila je pružiti nam sve, kuću, hranu, krevet i ljubav. Rekla je, čovjek dobija samo kad daje. Dobija veći iman, bude zadovoljniji. Slušajući nju, znala sam da ima pravo.

Brat radi, naša nana prima penziju. Skupa živimo. Više ne strahujem kada kša pada jer ovdje krov ne prokišnjava. Sretna sam. Ali ipak, ima jutara poput ovog kad se probudim, sjetim se svega, sjetim se gdje smo bili i šta smo prošli, pa se uvijek iznova pitam – kako to ljudi koji imaju baš sve, skupocijeni automobil, ženu djecu – ne znaju pružiti ljubav. Bježe jedni od drugih čim dođu do prve prepreke. Kako to ljudi u čitavoj toj raskoši napuštaju jedni druge a moj brat i ja

smo u bijedi čuvali samo nadu da ćemo biti nagrađeni za strpljenje, da ćemo biti nagrađeni zato što nikada nismo uzeli nešto što nam ne prilada, nikada nikoga nismo povrijedili niti uzvratili kada su nas povrijedivali, nikada nismo napustili jedno drugo.

A gledala sam kako ljudi napuštaju jedni druge i u najljepšim vremenima. Valjda, kad izostane iman, izostane i smisao borbe, pa se ljudi povlače. Sada sam tu gdje jesam, i hvala Onome gore što nam je duše čistima sačuvao.

— *Emina Imamović*

DRAGI MOJ AŠIKU!

Šta da pišem, šta da pišem? Ovaj puta se ne pitam tako. Jer znam. Jer letim, u oblacima sam, među zvijezdicama, došla sam čak do sunca žarkog, lijepo mi ovdje u visinama. A imam i dovoljno razloga, Elhamdulillah.

Znam da će ova priča biti puna veselog duha, da će odisati radošću, blagim osmjesima, željama i željicama i koji će ispuniti dušu. Tvoju dušu, dragi moj čitatelju. Ovo pišem danas iz jednog posebnog razloga. Finog, dragog, simpatičnog, obećavajućeg razloga. Danas je 28. februar 2015. godine, i danas je subota. Nema potrebe da govorim da je nekome sasvim običan dan, kao i svaki prethodni — vikend k'o vikend.

Ali, meni nije. Meni je danas mali praznik. Smijem li reći nama? Tebi i meni, ne znam. Nadam se da ću odgovor saznati, kada pročitaš cijelu priču. Danas su 92 dana od kako ja pišem tebi, i ti pišeš meni. Za mene tri predivna mjeseca, a onih par dana nekog distanciranja i tjeranja inata ću zaboraviti.

Zaboravila. Sada pišem samo o lijepim trenucima, lijepim dešavanjima i situacijama između nas. Kako je ovo sve fino počelo, hladnog 28. dana mjeseca novembra prošle godine. Od tada poruke se počele nizati jedna za drugom, potekoše riječi sa naših usana kao voda, raspričamo se, hvala Allahu, i traje, evo još uvijek, i ako Bog da, da nam potraje još dugo.

Kada napišem neke opise tebe, i kada ih ti pročitaš možda ćeš se malo posramiti, možda ćeš se na neke nasmiješiti i tako nekome uljepšati dan, najljepšim ovosvjestskim osmijehom. Možda će ti bit drago, ali samo ih pročitaj i shvati onako kako su iz srca prenesene ovdje. I ja ću malo da se postidim, malo da pocrvenim, ali neka ću, kad je zbog tebe. Šaljem ti dovu sa prozora svog. Iz srca mog. Potajno.

Neka niko sem Allaha ne zna. Allahu moj, daj mi da budem onakva prema njemu, kao što je on prema meni — Pažljiva.

Podari mi sabura, njegova osmijeha i pogleda. Allahu moj, daj mi toliko ljubavi, da se osjećam najvoljenije, jer ja se nikad ne osjećam smirenije. Ja i dalje tražim baršumaste riječi, da ti k'o pahulje na trepavice spustim, da ti kažem. da moje riječi se ne boje, da ti krenu, da ti krenu kao i ove dove moje.

Ti si meni, među moj, svaka misao, svaka riječ i pauza između. Ti si moja tišina i svaka priča moja. Ti si pogled očiju mojih. I ono najvažnije, otkucaj srca mog. Žena kao nježno i krhko biće, ne zna šta znači nemoguće.

Tako da, znaj da sve ovo što sam napisala, ja smatram da je moguće.

Cvijetiću moj, hoću još nešto da ti kažem. Ma hajde, ne srami se, nabaci osmijeh na to lice meleka, i čitaj dalje. Budi mi veseo. Najbolje i najkulturnije odgojeni insanu na planeti, hvala ti za sve ove lijepe trenutke koje donosiš u moj život, hvala ti za svaku poruku, za svaku minutu koju si posvetio meni, i odvojio je za mene. Heej, ja sam se malo zaniжела, pa svako malo ti se obraćam, dodavši pridjev moj. Ali, ti i jesi moj ! Da. Ti si neko moj poseban. Moje sunce. Moja nada i moja budućnost. Jesi, jesi. Od toga pobijeći ne možeš. Jer, kad nekome uđeš pod kožu, nekulturno je tek tako otići. A, ja znam da ti nisi takav. Ti si najkulturnije biće koje u ovom trenutku diše na planeti Zemlji. Koji je od mene udaljen x kilometara. Ali ne znaju ti kilometri s kim se bore. Ne znaju da mi ništa ne znače, sve dok ja tebe imam u srcu, sve dok si sa mnom u mislima. Osjećaš li ti u zraku nešto, sad dok ovo čitaš ? Ja osjećam. Miris naše budućnosti. Zajedničke, in shaa Allah.

Dragi moj ašiku, hvala ti što postojiš i što si mi dozvolio da se ušunjam u tvoj život, da ti se katkad provučem kroz tu pametnu, najljepšu glavicu i da te katkad obradujem. Hvala ti što si mi uljepšao 92 dana mog života, i nadam se da ćeš, uz Allahovu dozvolu i pomoć, uljepšati još 92 miliona dana! Sunce moje hvala ti!

— Hadžiabdić Mejra

I NAJLJEPŠE ZORE SVIĆU KAD RAMAZAN JE!

Godine su prolazile, mi, ratna djeca svuda se razili po svijetu. Nismo pobjegli iz Bosne zbog prošlosti, otišli smo da tamo negdje, pod plavim nebom imamo normalnu sadašnjost i budućnost, da radimo i živimo od svoga rada.

Sjećam se kada sam odlazila malo šta sam htjela da ponesem, tamo gdje idem ima mnogo svega. A i ja nisam imala nešto veliko da ponesem, osim najljepših uspomena na djetinstvo, na odrastanje. Uspomena na najljepši mjesec, mjesec posta, iftara i sehura. Poseban je bio taj mjesec za svakog od nas djece. Naše selo bez stalnog imama primalo je svakog Ramazana novog efendiju – studenta. Neko novi da nas podučava, uči novim vještinama čitanja Kur ‘ana. Tog mjeseca sve je bilo nekako u skladu, svemu se znao red. Selo je živjelo posebnim životom. Onaj efendija koji bi došao, svaki bi iftar dočekao kod drugog domaćina i takav se običaj stvorio. A, mi omladina, svaku noć poslije teravije kod efendije na sijelo. Čekali bi sehur. Ramazansku zoru.

Tada nas je miris sehura mamio kućama da započnemo naš post.

Život i godine odvele su me daleko od toga. Dovedi u neki drugi svijet, sa nekim drugim načinom života. Težim, rekla bih. Nije bila moja zemlja, muslimanska pa ni mojih Bajrama i Ramazana. Teško je živjeti bez ikog svog, bez išta svoje, sve je ostalo tamo pod plavim nebom gdje su mi sjećanje i uspomene bila pravilo po kojima sam organizovala svoj privatni život. Prolazili su Ramazani i Bajrami, trudila sam se da mi bude sve kao i u Bosni. Ali ništa, ništa se iz tog ne izrodi. Ni osjećaj isti, ni sehur, ni iftar. Ni onaj miris ramazanskih jela nije bio isti. Ni ramazanski sabah, Da mi je da ponovno osjetim Ramazan u svom selu. Da oživim.

I oživjela sam. Desetog dana Ramazana umor koji sam osjećala kao da je nestao jednom jedinom rečenicom mog šefa: “Od sutra si na godišnjem.” Dan je bio neobično dug, vrijeme na poslu nikako da prođe. Kao da su se minuti pretvarale u sate. Meni se žurilo. Žurilo mi se s jednim malim koferom uhvatit voz za Sarajevo.

Voz je tačno u ponoć stigao u Sarajevo. Izašla sam na pusti peron. Tišina i mrak, šeher je spavao. Udisala sam zrak, čist, naš bosanski. Jeza mi je prolazila tijelom. Misli i osjećanja pomješana, ali srećna jer sam u svojoj Bosni, najljepšoj zemlji balkanskoj, muslimanskoj, u kojoj je najdraži gost mjesec Ramazana. Mjesec posta, milosti, oprosta. Mjesec u kojem su se stvarale najljepše uspomene i sjećanja.

Te uspomene mi tamo daleko ne daše mira duši

koja je sada, dok stojim na ovom našen bosanskom peronu sva poletna, lepršava, što bi mi Bosanci rekli: "Ma brate, puna mi duša!"

Mašinovođa je dao znak za polazak, a ja sam se vratila u svoj kupe. Smjestila sam se pored prozora i s ushićenjem posmatrala naselja. U svakom naselju je džamija sa minaretom koja je bilo svjetlom obasjana kao znak da je najdraži gost došao. Donio je najljepše darove milosti i strpljena. Tamo gdje idem, gdje sam odrasla, tamo je samo jedan mali mekteb, mekteb bez minareta. Ali taj mekteb najljepše i najjače svijetli. Svijetli milošću Božijom obasjan, jer u njemu dječica žarko čitaju Kur'an. Bar je adet bio dok sam u svom selu bila, i ja ga učila. Pitam se ima li sad djece koja čitaju Kur'an utrkujući se ko će ljepše i više pročitati, baš kao i moja generacija nekad.

Prije sat i pol je prošla ponoć. Ljeto je. Sehur i sabah ranije. Vadim iz tašne svoj spremljeni sehur. Nije to nešto puno: flaša vode, sendvič i jabuka. Ni sada kao odrasla osoba ne mogu puno da pojedem za sehur, a jabuka je više navika iz djetinjstva – ćejf. Moj prvi sehur u Bosni nakon toliko godina, prvi sabah. Prva zora, mirna i tiha. "Gospođice, za pet minuta dolazimo na vašu stanicu, budite spremni za izlazak!", umorni i nenaspavani glas konduktera me prekide u mom prisjećanju. "Bože, tu smo!", pomislih sva ushićena.

A duša mi čudnovato mira. Jedan kofer i jedna tašna, već su bili spremni, i išla sam prema vratima. Konačno, došli smo. Topli hercegovački povjetarac prvi me dočekao, i moju maramu ponio mi u lice.

Zastala sam na vratima vagona, ne toliko da sklonim maramu, nego od želje da konačno punim plućima udahnem vazduh sa Neretve.

Moje selo je od stanice bilo udaljeno pola sata hoda. Nikog nisam obavjestila da noćas stižem. Niko me nije ni čekao. Željela sam da se sama vratim odakle sam sama i otišla. Svojim očima vidim šta se izmjenilo. Znam selo nije spavalo. Ugledala sam prve kuće, osvijetljene. Miris sehura se širio. Put koji je skretao s glavne ceste i vodio iznad mezarja do ispred mekteba, odavno je već asfaltiran. Nov, rekla bih, naspram onog starog kojeg se sjećam. Poletnim nogama, sa koferom i tašnom koračala sam prema staroj česmi. Čista, hladna voda je neprestalno tekla. Pila sam. Ne toliko da ugušim žeđi koliko zbog želje da dušu napijem vodom djedovskom. Vodom koja je liječila svaku onu bol koju mi napravi tuđina. Abdest s Agine česme kako smo je zvali, ljeti bi nas vratio u život, baš kao i mene sada.

Pred mektebom se skupila omanja grupa ljudi, svi su gledali u pravcu odakle sam dolazila. Nazvah im selam, smještajući stvari pokraj vrata. U grupi prepozna starog hadžiju Bećira, priđoh mu da se upitam. Stari, sijedi hadžija sjedio je na još starijoj klupi. Nije me prepoznao, i ja sam se promjenila. Ostarila, kako reče hadžija kad sam se predstavila. Onda čujem poznat glas kako se približava.

Moja draga komšinica Amela ponosno je koračala uz svoja dva sina. Gledala sam je, promjenila se,

godine su učinile svoje, ali njene plave oči i dalje su ostale iste. Prepoznala me je. "Madam", tako me je uvijek zvala, "zar si stigla?" Zagrla sam je, jako, izljubila njena dva sad već odrasla sina.

Sabahski ezan se začuo. Po glasu bih rekla da ga nije učio omladinac Senid. Neko novi bio je mujezin. Ušla sam u mekteb nazivajući selam. Dva stuba na polovini prostorije i dalje su tu bila, nepomična. Sjećam se nekad su bili oznaka gdje počinje prvi saf žena. Kao da i sada vidim staru nenu Ćeru i nenu Salu naslonjene na stubove. "Šta ću jabuko moja, moram ga poduprijeti malo kad neće on mene", šalila se nena Ćera pravdajući svoje mjesto uz stub.

Sada su ta mjesta bila prazna, a prvi saf žena pomaknut unazad, ocrtano nekom bijelom linijom. Zelen tepih razastirao se po cijelom mektebu. Nije bilo starih i novih serdžada, samo jedan novi zeleni tepih. Sve se promjenilo. Staro se zamjenilo novim, boljim i ljepšim. I ljudi su bili novi. Meni dosta njih nepoznato. Generacije se smijenile. Djeca odrasla, starici pomrli. Sve je bilo nekako drugačije. Drugačije, ali moje. Moja zemlja, moja djedovina. Mekteb pun mojih ljudi, zemljaka. Srce mi puno. Duša radosna i smirena. Na svom sam. U najljepšem mektebu na najljepšoj sedždi sabah sklanjah. Rahat sam.

Narod se brzo razišao. Sjedila sam na klupi ispred džamije. Voda s Agine česme je tekla. Ptice su cvrkutale. Svjetla po kućama se gasila. Selo je tonulo u sabahski san. Na klupi na kojoj sam sada sama sjedila,

davno je sjedila moja generacija.

Poslije sehura i sabaha nastavljali smo započete priče. Smijali se. A najljepše zore su svitale.

— *Sanita Imamović*

VRIJEME SMIRENOSTI

Iz daljine poput pustinjske oluje se počne približavati i zahvatati te. Zapadaš iz stanja u stanje, dešavaju se velike promjene i burne reakcije sve dok ne dođe ono, Vrijeme smirenosti!

Kada ti dođe, osjećaš lagodnost i prijatnost pri svakom koraku naprijed. Svaki uzdah biva potpun, i svježi zrak prohuja tvojim plućima kao nikada do tada. Odao si se da zadovoljiš Gospodara koji ti sve pruža i podaruje. Svaki dalji tok iskorištavaš u dobru.

Osjećaš život kao lagahni povjetarac koji te sve iznova miluje.

Taj osjećaj zadugo će da tako ostane sve dok je tu tvoje vrijeme smirenosti,

— *Kemal Pandža*

DVOLIČNOST, LICEMJERSTVO!

Sve je jutros ukazivalo na današnju ljepotu. Sunčeve zrake se probile smjelo do željne prirode i do nas samih. Dok je Sunca sve je u poletu i lijepom raspoloženju. Kako kolotečina života nosi sličnosti i dan počinje na sličan način. Forma ostaje, samo se nešto malo izmjeni. Počinju i obaveze koje uvijek zahtijevaju potpunu predanost. I polahko “utopih“ se u izvršavanje onog preuzetog.

Svaki čovjek je dolaskom ovdje preuzeo ulogu da se trudi. Tako i ja danas kao i svakog dana izuzevši vikend imam te obaveze. Lijepe su te obaveze, ispunjene toplinom koja me izdržava. Ako oduška sebi prevelikog omogućim lijenost put do mene pronađe. Radim u banci i moje radno mjesto je kancelarija. Poslije završenog fakulteta nakon konkursa dobio sam posao ovdje i radim kao osoba za proračune. Svaki dan mi je ispunjen i uobičajena pauza od pola sata mi je uvijek godila i nazivao sam je obnoviteljskom pauzom. Pauzu sam svakog dana iskorištavao za druženje sa radnim kolegama uz neizostavni topli napitak. Ova današnja

pauza nije protekla onako kako ja volim. Počeo sam pauzu uz prelijepi razgovor sa kolegom kojeg sam mnogo cijenio i poštovao. Uvijek mi je prilazio sa osmijehom i lijepom riječju i to je u meni budilo želju da budem s njim. Danas, pritisnut nekim stvarima što mi duši nisu godile i odlučio sam da ih podijelim s njim. Otvorio sam se i iznio sve što se nalazilo kod mene a što me zabrinjavalo. Pogledavši u njega vidio sam da iz poštovanja prema riječima mojim klima glavom i upućuje mi da nastavim. Saslušao me svaku riječ ali nas prekide kraj pauze i morali smo se razići. On je požurio da ne zakasni a ja sam malo ostao da razmislim i nakon nekoliko trenutaka odlučio sam i ja da krenem. Prolazio sam hodnikom i začuo razgovor i smijeh, pomislio sam kako mi je ova priča poznata. Zapravo to je bila moja priča koja se pričala na izrugljiv način. Ugledao sam tada kolegu i uvidio da to nije ona osoba od maloprije. Sada kao da je želio da mi napakosti a do par trenutaka sa osmijehom mi je prilazio. Počeo sam da postavljam pitanja u tih nekoliko sekundi. Zašto su čovjeku potrebna dva lica? Zašto je toliko danas teško pronaći podršku i zašto je nema? Bio sam negativno iznenađen i kao da se cijeli svijet srušio na moja pleća. Nisam mogao sebi objasniti da se trenutak može biti ovakav a drugi trenutak onakav. Ovaj događaj je bio razlog da sa posla krenem ranije jer zaista nisam mogao da nastavim sa poslom. Došao sam kući s ovim teškim teretom. Bijes i mnoge riječi su izvirale iz moje nutrine koje sam pokušavao

sakriti. Ipak na kraju oraspoložio sam se i odlučio kako nastaviti dalje.

Kada ti neko uradi to, oprost mu ali nemoj ga više uzimati za prisnog prijatelja jer zasigurno to u njemu nećeš pronaći. Žao mi je što osobe na sebe stavljaju loše etikete ali drago mi je da istinitost izađe navidjelo. Naučio sam da sutra ja ne treba da budem osoba sa dva lica i treba da uživam u onom što posjedujem. Odlučio sam a i preporučujem da ustrajemo ogrnuti lijepim osobinama.

— *Kemal Pandža*

RAME UZ RAME

Tamo gde se čuju najlepší ezani tamo žive moji muslimani. Zaboravljene sandžaklije moje koji svoju sudbinu kroje. Rame uz rame, brat do brata sestra do sestre sa turcima, srbima, bosancima — ljudima razne vere mir i spokoj dele. Pričaju ljudi razne priče, a nisu videli njihovo pravo lice. Ugostiće te kao najrođenije svoje, bilo koje da si vere ili boje.

— *Amina Stanojević*

PISMO TEBI

Otkrit ću ti jednu javnu tajnu, svi vole pisma. Vole ih, jer su s namjerom, jer su s ljubavlju.

A vidiš, kad bih ti samo rekla da ti imaš pismo vrjednije od svih, pismo koje ti je poslao Onaj Koji voli najviše, Onaj Koji prašta i Milostiv je. Tuđa pisma dugo čitaš, ponavljaš, pokušavaš razumjeti. A šta bi tek bilo s onim posebnim?

Šta misliš? Da li bi ga iz ruku ispuštao?

Da li bi ti srce bilo vezano za njeg? Da li bi tvoja duša čeznula? Vjerujem. Pa šta te onda sprečava?

Zašto se milo ne raduješ? Imaš to pismo, kao i većina nas. Ali nikako. Da bar jednom dušu otvoriš i dopustiš joj da uživa u Istini. Vjeruj mi milo, duša bi kao kapljica kiše zaigrala, kao ptiče zacvrkutala, blagoslovljena. Upoznaj svijet, upoznaj to pismo. Crpi snagu za život, pronađi svoj oslonac. Pronađi utjehu, najljepše riječi, traženu, a nenađenu ljubav.

Ne razumijem onda, zašto se mučiš, zašto se nečkaš? Šta to tebi mira ne da?

Abdest milo i Bismillah, počni.

Ne daj se omesti, ne daj da se treće nešto isprijечи.

Uzmi to pismo, neka te nadahne, neka te inspiriše za boljeg tebe, za bolje sutra.

Uvjeravam te, pokajati se nećeš. Stoga, olakšaj duši i smiri se.

— M.H

PUTOVANJE DO ALLAHA

Ležim na podu. Oko mene se kovitla bezbroj zamućenih sjena. Sve je tako neobično. Osjećam vibracije tih pokretnih čudaka, a njihov govor je i dalje nezaustavljiv. Sam, nepokretan, ležim na lijevoj stranici ulice u potpunom mraku.

Bilo je i jasno, moja sjećanja su upravo pokucala na vrata. Bojim se da me odavno tu čekaju. Počinju oktobarske kapljice da se kližu preko ruku, obraza, pa sve do usana. Davno nekad sam isto tako ležao na livadi, ali tada sam bio slobodan među travkama i tulipanima.

Gledaj šta me sada snašlo. Izgubio sam pojam i o vremenu, ali to nije bilo ni bitno, želio sam nazad samo svoju snagu. Pomišljam već kako sam kod kuće i otključavam ulazna vrata, te istog momenta se hvatam frižidera, izvadio sam alkoholno piće. Palim ekran, ležim na kauču.

Osjetih sada par nečijih koraka pored glave. Gospodine, gospodine – uzviknu nečiji glas kao da je zaglavio negdje u cijevi. Nisam mogao odgovoriti, ali zašto me barem nimalo ne razumije? Sada već mi na

vratu puls opipa.

Živ je, živ je. – progovori to pun nade. Ali izgleda da je previše popio. Da li da ga vozimo u bolnicu?’ – nakon toga upetlja se i drugi glas, dosta krupniji i stariji glas.

Osjetio sam da zemlja više ispod mene ne postoji. Nosili su me. U tom momentu moje srce nije reagiralo, bilo je zatečeno. Shvatio sam u kakvom sam stanju bio. Poniženje je zviralo iz mene poput najvećeg vodopada. Dok su me vozili u kolima, onaj krupniji glas je stalno ponavljao ove riječi:

‘O Ti Gospodaru, smiluj se ovome svom robu, jer doista njega je neznanje savladalo.’

Bio sam slomljen, utučen, plakao sam dušom u kakvog stanja sam se uspio dotaći. Bio sam pijan, bez razloga. Nisam se više želio probuditi, ali jesam i to na bolničkom stolu pored nekoliko doktora. ‘Preživio je, dobro je’ – reče jedan, odmjeravajući pogledom.

Nakon nekoliko sedmica, nova jetra mi je transplantirana. Bio sam ponovo svoj. Želio sam zahvaliti ljudima koji su me pronašli, ali ni traga ni glasa. Takvo je bilo moje putovanje do Allaha.

— *Irfan Starčević*

OD POČETKA

Usnih prelijep park, prepun neobično lijepog cvijeća. Bila je još magla, ali već na izmaku. Polahko je sunce počelo svjetlucati, a melodija ptica ličila je Džennetskoj.

Vidjeh, malehnu rijeku, i požurih do obale. Kada skrenuh pogled, primjetih maleni drveni mostić. Bio je ukrašen bijelim cvjetićima, a nasred njega stajala je djevojka okrenutih leđa. Na glavi je imala prelijepu rozu mahramu. Iznenadih se. Tko je to mogao biti?

Požurih da stignem do drvenog mostića, i baš kada nagazih desnom nogom, ona se okrenu. Moje srce je toliko užurbano kucalo, ali dušom mi se prelivao nekakav mir. Znao sam da je to ona, moja suđena. Nisam mogao olahko pronaći prave riječi da opišem njenu ljepotu. Ali, to je kao kada alpinist dosegne najviši vrh, pa ostane nadahnut prizorom. Približih se njoj, a ona se osmjehnu i sklopi oči. Tada moji kapci postadoše teški, i suza se polahko otkotrlja niz obraz. Sve oko nas je postalo bijelo, kao da smo među oblacima.

Upitah je: Da li ti želiš biti moja pratilja do Dženneta? – na šta njene usne zadrhtaše, izustih tiho:

– Da!

Moj pogled postade crn, otrgnut i ugašen. U uši mi je dopirao sabahski ezan. Ustao sam budan i uveliko sretan.

— *Irfan Starčević*

MLAĆO

Meni je već evo sedamdeset i peta godina. Moje ruke su kroz svašta prošle, zato su ovako naborane. Vjerujem da je to samo zbog ovoga putovanja kroz život. Jer znaš šta smo mi? – Obični mostovi preko kojih život nesebično gazi i gazi.

Već neko vrijeme, živim u ovome mjestu koje je odavno već napušteno. Godine su bile previše nasrtljive, pohlepne. Znate, mene su voljeli uvijek zvati Mlačo. Možda jer sam previše znao biti milostiv, a sad ko će ga znati. Nemam nekih sikirancija oko toga. Pod nogom od stola vazda mi stoji komad papira iz onog starog kalendara. Bitno mi je da se ne pomjera, jer kahva mora ostati u fildžanu, inače bi mi rekli da je dobitak – a ja na to: Šipak! Eto ti našeg naroda, gledaju samo gdje da ture kakvu pametnu. Znate, danas je petak, dan za džumu. Već je deset godina. Da, punih jd deset godina kako sam stupam na taj namaz. Džamija ispod moje avlije je prazna. Dunjaluk je stjerao u prašinu. Šta ćeš, mi ti ne prepoznajemo zavičaj. Polako ću i ja da krenem, jer gledajući prema nebu, uskoro će i podne. Ja na to sve gledam kao prolazno. Prolazno je ovo sve dragi moji

insani. Eno, i svaka baglama već škripi.

Pročitaše posljednju rečenicu iz tog pisma, nisu znali ime autora. Ali na omotu te požutjele koverta pisalo je: "Allah nam je svjedok, da smo mi samo stvoreni da tražimo Njegovu milost."

— *Irfan Starčević*

KUTIJA SA MELODIJOM

'Hoće li taj snijeg?' – upitala je.

Povukoh malo sa prozora zastor, i kada ugledah cijelo polje prošarano bijelom temperom, klimnuh joj glavom. 'Eto moj Omere, haman ćemo morati ovu zimu provesti u mraku. Petrolej nam se istrošio.' – Omer to hrabro pretrpi, i nastavi gledati daleko u polje. 'Znaš, krevet mi postaje biti neuodban.

Ležanje me izgriza, ja bih rado da zakolutam vrijeme unazad, pa da sve bude potaman.'

Staricu san obuze, a tanke sitne trepavice padoše na pod, kao da nešto mole. Tako se već odvija godinama, ali ova je bila presudna. Snijeg poče hrabro da prekriva sve što mu je dolazilo pod noge. To je bila prava mećava.

Omer je idalje tražio nešto u daljini, i kada bi konačno našao, prozor bi se zamaglio od njegovog uzdaha. Takav mu je i život bio. Prođe zima, a krevet bi prazan, starica je preselila na ahiret te iste noći. Omer ostade sam, potpuno sam. Sa svojih dvadeset i četiri godine bio je predivan i naočit mladić.

Njegov čitav život bio je pokoran tišini. Omer od

rođenja nije mogao govoriti. Starica je bila jedina koja je bila uz njega, a sada sve je bilo drugačije. Život mu je bio na propasti, tako da odluči dignut ruke od svega. I strasno požuri iz kuće, zalupi vratima, i ode na most. Htio je da skoči u rijeku. Prebacio je noge preko ograde, dotičući prstima krajeve mosta. Bio je spreman, i taman kada odluči da sklone ruke sa ograde, tada ga dotaknu blago nečija ruka. Potpuno iznenađen, polahko okrenu glavu i vidje prelijepu djevojku, tamno smeđe kose, rumenih obraza i svjetlo plavih očiju. To je bio preokret njegovog života. Na potpuno iznenađenje djevojka također nije mogla govoriti. Sa par pokreta rukama, prenese mu jasnu poruku.

‘To što radiš, to je kukavičluk.’ – On se postidi i pade joj u zagrljaj.

Nakon pet godina, svaki zagrljaj je postajao sve značajniji i emotivniji. Pronašao je impuls kojim je upotpunio svoje srce. Njihova djeca sad već neprestano govore. i to ih ispunjava. Ispunili su svoju životnu želju da u praznoj kutiji nastane melodija.

— *Irfan Starčević*

TAJNI GLAS

Odmah u početku, zaljubio se u njen glas, u njeno dostojanstvo, mir i vjeru. Bio je očaran lahkoćom njenih riječi, stihova. Znao je tako cijelu noć posvetiti samo njoj. I nije se nikada kajao zbog toga.

“Ali znaš, on se nadao tiho, potajno, baš kao malo zvonce koje očekuje blagi vjetrić, samo da izrecituje svoju melodiju.”

Dani su prolazili, i utapali su se među valovima prošlosti – ona nije bila tu. Da se njegova nada mogla izmjeriti, kazaljka bi prešla sve limite. Evo sada, on sjedi u društvu sa Istinom, kriomice se gledaju, ali ne osuđuju. Kao da ga shvaća i žali, ali i ohrabljuje. Ne ti nisi sam, to je samo bila jedna blijeda poruka koju svako nekada u životu dobije. On se nasmiješi, jer znao je da je njegov sandučić već prepunih tih poruka. Dani su češljali svoju kosu, a Godine su polahko dobijale bore. Sve je išlo baš onako svojski. U hiljadu njihovih susreta samo su koraci bili sretni. Ali, tako je moralo biti. Morao je nekako steći razočarenje koje će ga ojačati, i slijedeći put uputiti.

Nije bila prava, ona koju je u dovama tražio. Allah

ga je sačuvao u Svojim riznicama sabura. Zato se on svaki dan može da smiješi. Noge su mu mokre, hlače isprskane, obrazi pocrvenjeli, ali sa razlogom. Išao je u džamiju, jer je Allaha više volio. Nekada ga je srdžba znala savladati, prešutio bi sve držeći glavu na sedždi. Eto vidiš, neće te Onaj ostaviti da visiš na koncima sudbine.

Sada ona već prolazi dignute glave, Allah da je sačuva, ali mu nije više bila potrebna. Imao je cijeli svijet pred sobom. Lagano se nasmiješi gradu obasjanom svjetlima, jer je on bio taj kome se znao često povjeriti. I nije ga nikada izdao. Allahovo je to, a On neće nikada iznevjeriti.

Nikada!

— *Irfan Starčević*

SUNCE

Volio sam tako gledati dok se nebo prerašavalo. Tu okruglu užarenu kuglu koja je zapadala iza brda. Uvijek sam želio otići, i provjeriti gdje to zaista sunce spava. Zamišljao sam ogromno polje oblaka, isprepletenih i čvrsto povezanih. Mislio sam da je sunce živo biće kao i mi, koje poskakuje čitav dan, i onda se vraća svojoj kući. Takve su bile moje godine, komične i filozofske.

Ne znam baš, ali nama su uvijek sunce crtali sa osmijehom, to me malo bunilo.

Ako ljudi mogu se smijati, zašto konstantno se ne smiješe kao sunce na crtežima? – Pa lakše bi bilo, tada bi mi svi sijali, ali od sreće.

Evo već sada, poslije 15 godina, sjedim u mraku. Prikovao sam osmijeh sa srećom, ali to je samo zbog toga što sam imao početničko mišljenje.

Hoćeš da i tebi šapnem? – Slušaj. Ja sam i dalje ubjeđen da svako ljudsko biće predstavlja posebno sunce. Jednostavno je. Sunce svaki dan sija, ali nekada ga opkole problematične kiše. Tek onda svjetlost oslabi, ali je ipak tu. Slažeš li se? Živimo i mi, ali problemi su tu da prekriju našu sreću. Postoje i periodi kada postajemo

aktivni, pogotovo kada je vruće. Mada nekada sve mora zahladiti, pa hladnoća natjera nas daleko od svega – u samoću. To je sva filozofija. Svaki dan sijaš, zračiš svjetlost, ali nekada ta svjetlost nije jaka. Jednostavno mora se izgubiti negdje, među obavezama, problemima.

Tada ustade mali dječak, pokupi svoj mali notes sa nacrtanim pejzažem, i brzo otrča nazad u kuću. Bio je mrak.

— *Irfan Starčević*

SALAVAT NA TEBE

Volio je ljude, i bio je darežljiv prema njima, kad god bi trebalo pomagao je svima. Osmijeh na licu mu je stalno bio, koliko voli Allaha nikada nije krio. Siromasi su u njegovoj kući bili gosti često, jer u njegovoj kući, za svakog je imalo mjesto.

Žene je cijenio i poštovao, djeci je ljubav nesebično davao. Trudio se da odnosi među ljudima budu u najboljem redu, za ono što je uradio za čovječanstvo veliko hvala Poslaniku Muhammedu.

Džaba drugi ismijavaju njega i njegovo ime, muslimani poštuju Poslanika Muhammeda i ponose se njime. Salavate na tebe donosimo od akšama, pa sve dok sabah sviće. Volimo te najdivniji Poslaniče.

— *Amina Hasagić*

SVE BLIJEDI

O čovječe, zar ti je važno odijelo i skupe haljine? Da se vide marke i sa daljine? Čemu to, da bi se nekome na taj način svidio?

Znaj, da interes sa vremenom blijedi, gledaj da sa nekim u ljubavlju osijediš. S nekim, ko ti pruža sigurnost, povjerenje i ljubav svakog dana, da te voli dušom bez srama. Pazi na sebe, i budi čist, nemoj biti kao pokaženi list. Ali imaj na umu da čistiš i dušu, nemoj da ona nekoga smeta znaš da će ti ona biti oduzeta.

Idem putem i ugledam par, razmišljam kako li je to lijep dar. Imati nekog ko je uvijek tu, u dobrom i u zlu. Toliko godina skupa su, osijedili zajedno u svakom koraku. Idu zajedno jednom stazom, stazom kojom i ptice letu – na nebu, takozvanim, ahiretu.

— *Elma Rešidović*

HVALA TI BOŽE.

O trzaju duše moje
Čije riječi tamu u svijetlo boje,
melem za duboke i bolne i rane.
Da zacijele, trebale su duge dane.

Bogu hvala za svaku suzu
Koja je sada shvatih prala dušu i kvasila bluzu.
Hvala ti Bože na trnju u putu
Izrasla sam u stijenu krutu.

Da riječ “bol“ nisu samo tri slova,
nego cunami nade i uragan dušinih snova.
Hvala ti što si me učio kroz manje riječi
Veliko značenje o sreći,
i što sada imam to kome reći.

Iz luke Tvoje beskrajne dobrote
Poslao si ga u moje morske ljepote.
On je bijela lađa u plavom moru –
Noću je mjesec, a sunce u zoru.

— *Nina Mehanović*

DRHTAJ

Drhtim,
pred Onim od čije veličine
zadrhti i list na grani.

Drhtim,
Srce kuca,
Doziva Njegovo ime.

Slaba sam,
Tek zrno prašine
Pod Njegovom veličinom.
Tek sam tanahni listić
Koji zadrhti na vjetru
Od Njegove milosti.

Nemoćna da bilo šta promijenim,
Da išta naredim
Kad se sjetim Onog
Čije naredbe nadvladavaju sve.

Drhtaj sam,
Tek slabi drhtaj bića
Čija se duša pokorava
Onom koji upravlja svim.

Drhtaj sam,
Pod Njegovom veličinom.

— *Rašida Lekić*

ŽELIM DA ZNAŠ

Još sam mlada da bih shvatila i razumjela neke stvari i postupke ljudi, ali dovoljno sam zrela da bih spoznala da ovaj svijet nije onakav kakav bi trebao biti i da je želja za moći potisnula onu glavnu vrijednost 'sreću'. Iako mi je 18. godina, u životu sam prošla mnogo toga, platila cijenu uspjeha, učila kako se prilagoditi, normalno misliti i vidjela neke sitnice koje pokazuju do koje granice su ljudi spremni ići u svoju korist. Kažu, srce često zaludi glavu, ali u ovom sumornom i tako besmislenom okruženju, požuda i glava su potisnuli srce. Ne, nije bitno da li se budiš u skromnom kućerku, ili negdje u provinciji u nekoj vili, da li imaš neku dosadnu luksuznu večeru. Bitno je da li ti znaš šta hoćeš, da spoznaš smisao svega što te okružuje.

Bezbroj sam puta vidjela da lijepi osjećaji potisnu potrebe, izazovu zadovoljstvo i izmame osmijeh na lice svim dragim osobama. Ne možeš to postići novcem, ne možeš zadovoljiti druge ako u tebi gori plam požude za nečim većim, a ni sam ne znaš za čim.

— *Delimustafić Sumeja*

SVJETLOST

U svjetlosti proljetnog sunca i prvom jutarnjem uzdahu, budi se majski zumbul i reče:

“Hvala Allahu.”

Mirise procvat bosanske zemlje i priroda u posebnom zaru, unese u srca smiraj i uzdahnu:

“Hvala Gospodaru.”

Dok koraci hode cistom zemljom, svugdje bi celo na sedzdu palo. Oprosti Najljepši, Tebi zahvalnosti je malo.

— *Lamija Begić*

SEDŽDA

Jedna kratka, a uistinu duga,
da duga sedžda.

Sedžda koja nas menja,
koja nas potpuno menja...

Sedžda zahvalnosti,
pokornosti, predanosti,

Sedžda kao dokaz ljubavi...
Sedžda u tihim, kasnim satima,
samo ti i On,
tvoja iskrena dova i sedžda.

Sedžda promene,
priznanja, poslušnosti...

Ta kratka sedžda je zapravo
duga sedžda,
jer ona postaje dio nas,
prati nas,
nastavlja put sa nama,
kao i sve,
kao dobra a i nasa losa djela...
Ta kratka, a uistinu duga sedžda...

— *Almira Begović*

TREN

Onoga trena
kada Bog dozvoli,
da se naša bića sretnu
istog tog trena
niče bezbroj mirisnih ruža.

Zasvira bezbroj violina
zastane bezbroj časovnika
i jedan krvotok u mom biću.

Baš tog trena
nahrani se moje srce
tvojom lepotom,
a duša Božanskom savršenosti.

U svim ostalim trenucima
mog života,
od kada je krvotok
po prvi put stao, zavlada tišina.

Časovnici otkucavaju vreme,
a biće se nepromenjene spoljašnjosti.
Bori za zrak Sunca i šaku vazduha.

— *Lejla Ugljanin*

ŠAPUĆEM TI LJUBAV

Šapućem ti nedostajanje
ašikovanje,
samovanje,
ratovanje,
osvajanje,
tugovanje,
uzdisanje, izdisanje
neke noći neprospavane.

Šapućem ti jedno srce
kao orden iz rata
amputiranu ruku
koja je ostala u tvojoj
osakaćene noge
jer su žurile tebi
slepilo jer sam oči preslikala u tvoje.

Šapućem ti sve ono što sam
sve što si mi
šapućem, jer ako izgovorim,
ako pustim glas
vetar će oteti sve te reči,
prostruće vazduh
i ostaće praznina.
Šapućem ti ljubav.

— *Lejla Ugljanin*

EMINA

Esselamu alejkum svijete
Za one koji me ne znaju,
ja sam dijete,
kćerka babe moga,
dijete majke moje.

Ja sam Emina mrva Allahova,
praška dunjalučka.
Osoba s' invaliditetom.
Čuj svijete, da hodala na svojim
nogama dugo nisam.

Evo sada sjedim,
i pišem vama svima.
Znam da nećete čuti tihi šapat moj,
a ko sam ja i da ga čujete.

Vi nikada niste čuli ničiji vapaj,
pa ni osoba s invaliditetom.
Zato ste izgradili sto i jednu
prepreku – barijeru,
da nas što više utišate,
da naš glas ni vapaj se ne čuje.

Ja sam dijete, kćerka babe moga.
Nije babo moj ministar,
niti dekan na fakultetu,
niti je na nekoj visokoj dužnosti.

Ups, izvinjajem se,
jeste moj babo je na visokoj dužnosti,
moj babo je građevinac.

Da, da svijete, građevinac je.
Otac je jedne dvadesetogodišnje djevojke,
osobe s invaliditetom.

Svaki dan se bori,
da komad hljeba u našu kuću donese.
Svaki dan se pita,
hoće li biti kakva posla za njega.

On je ponosni otac,
on je moj ministar, dekan,
sve što ste vi gore u visokim zgradama i
foteljama to je moj babo za mene
Moj babo je moj heroj svijete ...

Ja sam dijete majke moje.
Jedne majke koja ima srce od čelika.
Majke koja ni posla nema, niti će ga imati,
niti će ikada platu primiti.

Ups, opet se izvinjajem,
radi moja mama.
Da kao domaćica,
brine za svoje dijete 24h.

Prima ona platu,
veću od ministrove,
dekanove, doktorove itd.

Njena plata je moj osmijeh,
kada joj pružim iako dugih 13 godina bolujem
teški oblik "mišićne distrofije".

E, pa poštovani svijete,
ministre, doktore i svi ostali,
dok vama na račun kapaju svaki dan eurići,
i na račun moje mame se pišu,
ne eurići,
mnogo veća je to valuta novca.

Ne postoji ta valuta,
pišu se dobra djela na njen račun
(njenu knjigu).
Njena plata je duplo veća od vaše,
i uvijek će biti.
Nikada je neće potrošiti,
samo će je još više zarađivati.

(Allahu najvišom deredžom u Džennetu
mi majku nagradi. Amin)

Ja sam Emina svijete.
Znam da vam moje ime ništa ne znači.
Jer ja nisam završila neku visoku školu,
jedva sam završila i osnovnu.
Jer mi vi postaviste barijeru,
zabraniste mi školovanje.

Al' ko ste vi,
moju nafaku mi niste uskratili.
Možda na ovom svijetu
visoku školu nisam završila,
možda nisam dovoljno obrazovana.

Odbačena sam iz svega,
gdje god krenem vrata su zatvorena
il' visoke stepenice postavljene.
Ja sam svijete osoba s invaliditetom.

Moje ime je poznato Allahu,
kod Njega sam poznata.
Kod Njega i uz Njega ću završiti najvišu školu
koja postoji.
Kod Njega ću inšallah te'ala imati najljepšu
stolicu, ljepšu od ministrove

Ljepše cipele od doktorovih.
Inšallah neće biti barijera za mene,
neće me svijete više tad zvati
osoba s invaliditetom.

Jer neću biti bolesna,
neće biti kolica,
a stepenice ću s lahkóćom preći.

Svijete, imat ću najljepše društvo inšallah te'ala.
Društvo Poslanika Muhammeda, sallallahu
alejhi we sellem ,
Omera r.a,
Ebu Bekra r.a..

Ya Rabbi učini me stanovnikom
Dženneta Tvog. (Amin)

Ja sam svijete mrva Allahova,
praška dunjalučka.

— Emina Mujanović

PAHULJICA

Sve je bilo bijelo ispred mene, stajalo i čekalo me, i na golemo iznenađenje nije se micalo. Januarski okovi su se spustili na naš kraj. I gle čuda, uspjelo nas je zarobiti, I na kraju krajeva, nije to bilo obično ropstvo.

Znam da su godine ostavile na sve nas grubih otisaka, kao kada tapšate zaprašenu površinu. Mora se jednostavno nešto ukazati. Takvo je i bilo u našem kraju. Zvali smo ga Zeleni Cvrkut, ustvari tako ga oduvijek nazivaju, iako adresa glasi na ime Lorda Balenkistona, broj 10. Isuviše je bilo monotono uzvikivati ime nekog starog pogrbljenog lorda.

Umoran sam od dugog puta, jer putovanja su uvijek dosadana i naporna. Na moju sreću, a i sreću svih putnika iz obližnjeg Londona, svako se putovanje odigravalo vrlo tiho i brzo, skoro pa i neprimjetno. Nisam bio fasciniran nijednim detaljom zato jer su moji kapci vodili glavnu ulogu u drijemanju. Sve je počivalo u kratkim i prodornim udarima voza po tračnicama. Često sam se pitao zašto su cigarete postale stanovnici ljudskih prstiju, ali vremenom sam uvidio da je to samo pokušaj traženja mira. Ustvari, taj je mir drugima značio nemir, jer su često ostali grcali se u kašlju od dima. Sve je

naprosto bilo statično, samo je dim imao pravo šetati od kupea do kupea. Na svojim koljenima sam držao svoj kofer. Taj sam kofer dobio još dok sam bio mladić, ništa stariji od devetnaest ljeta, ali značio mi je veoma. Tačnije rečeno, nekada mi je bio najbliži saputnik kroz život. Uspio sam otkačiti prvu rezu, pa zatim i drugu, i polahko sam podigao gornji dio kofera. Pred sobom sam imao svoj mali svijet, moju košulju, jedne otrcane hlače, par vunениh rukavica i maleni rokovnik. U rokovniku sam zapisivao bitne datume, napomene i telefonske brojeve, i stalno bi to sve iščitavao, kao da sam očekivao neku novu vijest. Nakratko sam se nakašljao, pa sam spustio glavu i nastavio sa svojim imenikom. Sve bi uvijek teklo fino dok ne bi se približio posljednjoj stranici gdje je stajala mala fotografija. Taj sitni papirić je crtao moj svijet, ispunjavao svaki momenat mog praznog života. Naprosto, to je bila moja najveća dragocjenost koju sam morao čuvati. Na fotografiji je bila ona, djevojka imena Ela. Prije tri godine, moja radna putovanja su započela, sasvim neočekivano. Možda to izgleda kao neka prekretnica nakon koje se ispunjavaju sve želje, ali nije tako bilo.

Pamtili su me kao finog, povučenog momka, spremnog za bilo koji posao, i tako je bilo. U svome kraju sam stalno bio u pokretu, i najčešće moje su ruke bile pune povreda i žuljeva, ali nisam mario. Radio sam toliko da sam svaki put uspio osjetiti gorak okus znoja po usnama. Stalno su me dovikivali vlasnici prodavnica, birtija da prenosim razne kutije i gajbe, i za to bi uspio dobiti par penija. Pojedinci su često znali ismijavati

moj trud, moje zalaganje, ali nisam mario, jer hej, mora se znati naučiti živjeti. Jednom prilikom me stari barmen doviknuo jer mu je bio potreban neko da nosi otpad od pića. Znete, boce su dolazile zapakovane sa dosta tkanine i bile su pažljive poredane u drvene kutije. Pokupio sam koliko sam mogao kutija i tako se zaputio do kraja ulice. Vjetar je puhao i putovao zajedno sa okolnom prašinom, pa je nerijetko ista ta prašina uspjela doći u moje oči.

Dok sam se približavao otpadu, sa lijeve strane se otvoriše malena drvena kapija, i na njoj se ukaza prelijepa djevojka sa bijelom haljinom i šeširom na kojem je bio rozi cvjetić. Pogled mi se u tom trenutku zaledio, bio je impresioniran svakim njenim detaljem. Primjetih na njenom licu blagi osmijeh, što je vjerovatno bio u znak ljubaznosti. Konačno i moje usne se razvedriše, ali tada od sve te nespretnosti desnom nogu spotaknu se na žilu drveta. Većina paketa je završilo na zemlji, dok su pojedini upravo ležali na meni. Možda sam im i bio udoban poslije dugog putovanja. Uspio sam se pridignuti na noge, a ona je i dalje tu stajala, samo sa još izraženijim osmijehom tako da sam imao osjećaj da će njeni obrazi eksplodirati od srdačnosti. Nakratko oborih glavu, pa ponovo uperi svoj pogled prema njoj. Nikada do sada nisam imao prilike da izmamim tuđu pažnju, i to na vrlo čudan način. Razmišljao sam šta da joj kažem, ali me ona preduhitri i upita me:

Jesi li dobro? – Dobro sam, mada mi se ovo prvi put dešava, vjerovatno je zbog ove dosadne prašine.

Nije uspjela sakriti svoj osmijeh, pa onda dodade:

Nije apsolutno ni čudo kada si ponio preko deset paketa, i za očekivati je da se takvo nešto desi.

Ja sam Ela – reče ubrzanim glasom. Sada moram da idem, nadam se da ti se neće takve nezgode više dešavati.

Bio sam apsolutno toliko zbunjen da nisam ni znao reći svoje ime. Samo sam u sebi ponavljao njeno ime: Ela! Pokupih sve te kutije i bacih ih tako žestoko da su odjekivale među ostalim smećem. Tišinu prekide konduktar koji je prolazio pored mojeg kupea doviknuo:

“Stanica Woolhampton je sljedeća!”

Moje odredište nije bilo ni blizu tako da naslonih svoju glavu uz prozor kupea. Tih dana je bila nepodnošljiva vrućina, dobio sam zadatak da za trideset penija obojim ogradicu sira Williama. Nisam se bunio, pa sam krenuo na posao. Do podneva ograda je bila obojena čistom bijelom bojom, mogao sam odahnuti. Tada sam je drugi put u svome životu. Prošla je pored mene na biciklu koji je imao korpu sprijeda, a sa strana su bile povezane male trake tako da su se cijelo vrijeme njihale. Uspjela me opet pogledali svojim nebesko plavim očima. Mahnuh joj rukom, i doviknuh joj:

“Ja sam Max!”

Nakon čega se njen prekrasni osmijeh stvorio na licu kao kada sunce rodi novo jutro. Tada je srce lupalo kao u doček najvažnijeg kralja i njegove povorke. U tom trenutku imao sam osjećaj da mogu nositi svih onih deset

paketa na jednom prstu. Lagano pređoh rukom

preko čela da obrišem znoj. Nisam imao pojma šta se desilo, ali prvi put sam bio zaljubljen.

Svaki dan sam maštao o njoj, kovao sam rečenice i pokušavao se najbolje pripremiti za ponovni susret. Prolazile su sedmice, posao se trostruko umanjio, ali nisam tome pridavao značaja. Znao sam samo jedno da nju želim vidjeti ponovo. Prolazile su brojne nalik njoj i svaki put bi se trznuo i oborio glavu kada bi se uvjerio da to nije bila ona.

Znam da nisam pripadao bogatijem sloju društva, bio sam siromašan. Nosio sam u svako doba godinu jednu te istu odjeću, smeđe hlače na koje su bili pričvršćeni tregeri, a gore bijelu košulju. Mislím da nije bilo dovoljno dobrog opisa koji bi uspio opisati moju obuću, ali svejedno iako su bile poražavajuće izderane i oštećene bile su meni najdraže. Otiknuše sa kalendara juli, pa i august, te na kraju nađe se i septembar u korpi za smeće, ali Ele nisam više vidio. Naprosto iz te cijele priče, ona je nestala, možda i pobjegla. Nisam to želio priznati, nisam se mogao tek tako pomiriti. Odlučio sam jedan dan posjetiti isto ono dvorište iz kojeg je izašla prvi put. Brzo sam preskočio drvenu ogradicu i prišunjao sam se kući, iako sam dobro znao da ako me neko primjeti mogao bi me prijaviti kao kradljivca. U to su vrijeme vlasti bile veoma oštre i nemilosrdne, pa su i vrlo često znali kažnjavati bez imalo dokaza. Doteturah do prozora, ali nisam mogao ništa primjetiti. Tada je uslijedio ogormni šok. Kuća je bila prazna. Morao sam pobjeći, iako sam bio pod teretom očaja i razočarenja, jer nje nije bilo više. Nije bilo onog vedrog osmijeha koji

je slomio u meni svaku moguću barijeru.

Oktoбар je donosio mnogo hladnoće i vlažnosti, i tako je bilo i ove godine. Moje su misli bile počupane, a srce očajno je jecalo u samoći. Više nisam toliko trčao za poslom. Saznao sam vremenom da su se ona i njeni roditelji preselili nazad u drugi kraj Engleske. Pokušavao sam pronaći njenu adresu, ali nije bilo uspjeha. Samo sam čuo iznova te iste fraze:

“Žalim, ne mogu ti pomoći!”

Dočekao sam i svoju dvadeset i petu godinu, tada sam zbog svojeg lošeg materijalnog stanja bio primoran da se selim ili pronađem posao. Ko god nije plaćao porez, njega su državni uposlenici gledali s mrštenjem. Nisam prošao ništa bolje, čak sam i nekoliko puta dobio koju pesnicu u lice. Nisam se predavao, sve sam trpio i nadao se boljem. Prislili su me da se pridružim ostalim u vozu i tako su nas sve protjerali do Londona. Tu je upravo i počela moja priča. London je postao mjesto rada i zarade. Svaka osoba koja je tu živjela imala je neku obavezu. Nakon burnih i napornih dana samoće, našao sam sasvim slučajno posao u krojačnici Smith. Na tabli ispred je pisalo: “Tražim mladog i pouzdanog radnika”. Otvorio sam teška drvena vrata, a zvonce iznad vrata se oglasilo. Gospodin rumenih obraza i zašiljenih brkova me ljubazno pozdravio i ugostio. Ponudio me toplom šoljicom egzotičnog čaja, na šta sam i pristao. Uspio sam mu ispričati svoju kratku, ali gorku priču. Nije mi puno odgovarao, ali njegovim pokretima glavom i negodovanjem, znao sam da osjeća moju bol. Od tog momenta postao sam kao neka

vrsta šegrta kod gospodina Smitha. Naučio sam dosta toga, od manipulisanja iglom, do preciznih rezova makazama. Bio je vrlo cijenjen majstor u toj četvrti.

Svaki dan su brojne dame, kao i gospoda navraćali kod njega. Učio me je nekim osnovama kako prepoznati dobar kraj od lošeg, kako razlikovati slabi čvor od črvstog itd. Nisam se mogao požaliti, zato sam učio i više nego što mi je pruženo, pratio sam rad njegovih ruku, postupak pri uzimanju mjera. Naprosto, pretvarao sam se u njega, i bilo mi je asolutno nevjerovatno da sam uspio toliko naučiti. Često bi ga i mijenjao i ljubaznije što sam mogao sam ugostio mušterije i bilježio narudžbe. Imao sam tu obavezu da mu u znak zahvalnosti pružim malo oduška. Gospodin Smith je često imao težak kašalj, tačnije taj je kašalj imao u sebi neku notu stravičnosti. U početku sam se svaki put trznuo kada bi čuo taj kašalj, ali vremenom sam ga zanemario. Prošle su dvije godine od mog prislnog dolaska u London. Novca nije nikada falilo, čak ga je i bilo nekada previše, jer su svi vodili više pažnje na to kako će izgledati, nego kako će jesti. I to je nama godilo, imali smo svoj mir, svoj način rada. Iako sam još kao dijete ostao bez roditelja, prihvatio sam gospodina Smitha kao svoga oca. Moju ličnost je ukrasio brojnim osobinama, a u momentima kada bi se trebao odmarati, mene bi savjetovao ili podučavao nečemu. Takvu pažnju nisam dobio nikada, niti od jednog ljudskog bića. Jednom prilikom dok sam glačao tkaninu posebnom peglom, prišao mi je i spustio svoju desnu ruku na moje rame. Njegovi zašiljeni brkovi su

naprosto se uzdigli, a maleni zubići su zasijali. Tada mi je rekao sljedeće riječi:

“Moj mladiću, neiskvarenog srca, čuvaj se zločudnih, jer će poželjeti da ga isprljaju. Nisam već dugo upoznao tako poštenog i vrijednog mladića, i svjestan sam da to nije ništa slučajno. Trudi se da takav i dalje budeš.” – završio je s tim riječima i nakon čega se povukao nazad u svoju sobu gdje je i ubrzo zaspao.

Godina 1875 se bližila kraju, i tada sam primjetio osjetno usporenje u radu gospodina Smitha. Sve se više zamario i znojio. Znao sam da nije dobro, ali nisam smio pitati, jer znao sam da bi rekao da je dobro i da se ne brinem. Radio sam mnogo, čak i previše, jer su narudžbe prepunile naš rokovnik. Često sam njegov posao preuzeo na sebe, pa sam tako znao uzeti mjere mušterija, to sve pribilježili, pa onda prioniti na rad. Nije mi bilo važno da li je bilo pola noći, morao sam raditi. Gospodin Smith već drugi dan nije mogao ustajati iz kreveta, i svaki put bi sa osmjehom govorio da će se pridignuti za koji tren. Nažalost, tog trena nije bilo na vidiku. Nisam mogao vjerovati da je tako život surov.

Jutro je osvanulo, i tada sam se probudio ležeći nagnut preko svog radnog stola. Po svojoj prilici, išao bi prvo do gospodina Smitha, tako sam i ovaj put odlučio. Povukao sam stolicu unatrag i zakoračio preko škripavog poda do njegove sobe, tamo sam ga našao da spava. Barem sam mislio da spava, ali nisam vidio nikakvih pokreta. Dohvatih njegove prste koji su polahko se gubili toplinu, nisam osjetio puls. Njegova

dobra duša je zakoračila u drugi, bolji svijet. Znao sam da je došao kraj mojoj sreći.

Pobrinuo sam se da sve prođe prema tradiciji Londona, i sljedećeg dana je sahranjen. Pored njegovog spomenika ostavio sam njegove makaze i nakratko ih poljubio. Izgubio sam dio sebe – dio svoga mira.

Pretpostavljao sam da će radnja preći u nasljedstvo nekoga od njegove porodice, ali tu se dogodilo nešto vrlo iznenađujuće. Stigla je koverta, ali obilježena kao vrlo važnom, i što je bilo vrlo čudno, bila je namijenjena za mene. Srce je preskakalo kad da je bježalo usljed najveće oluje, sve dok nisam uspio otvoriti i pročitati prve riječi. Gospodin Smith i oporuka o nasljedstvu. Ispod je pisalo ovim riječima:

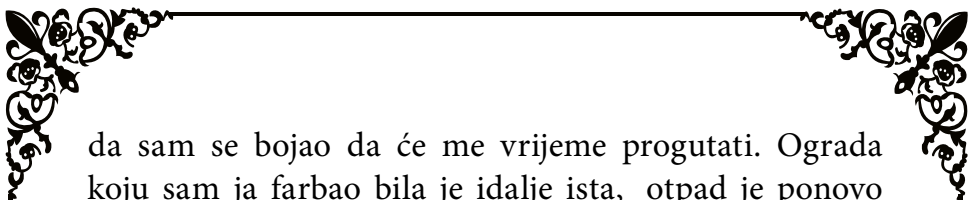
“Svu svoju imovinu, što uključuje krojačku radnju Smith i ušteđevinu od 30 hiljada funti ostavljam svome vjernom prijatelju Maxu Ludwigu.”

Ostao sam bez riječi, samo su koljena klecala kao da su jedino to i mogla. Prvi put na mom licu su potekle teške suze. Nisam apsolutno mogao vjerovati da postoji toliko iskrena i dobra osoba kao što je on bio. Tiho izustih: “Hvala vam od srca, gospodine Smith. Neću vas iznevjeriti.”

Nastavio sam svoj rad kao krojač u krojačnici Smith. Dani su nosili sve više i više posla, ali trudio sam se koliko god sam mogao. Idalje sam imao mušterije koje su ulazile tmurnog lica, nakon čega su izlazili sa smiješkom. Naučio sam od gospodina Smitha da do prave sreće ne treba tragati puno, već je bilo dovoljno udijeliti koju lijepu riječ.

Bile su tri godine nakon što sam se preselio u London i sada sam bio uljepšan titulom gospodin, ali nisam se tako osjećao. Još sam bio onaj vrijedni mladić sa praznim kutijama u rukama. Decembar je inače bio mjesec godišnjeg odmora, vrijeme kada su praznici polako sklanjali sve sa ulica u stanove. U tom momentu sam došao do namjere da posjetim svoj stari kraj, i evo me upravo sada sjedim u tamnom kupeu sa koferom na koljenima i fotografijom Ele. Vani nije još bilo snijega, ali je hladnoća plovila oblacima. Bližili smo se toj stanici s kojim sam prisilno bio utjeran u vagon tako da sam ušao četveronoške. Osjećao sam brojne nemire i grčenje u rukama i nogama. Voz je polahko usporavao, sve dok se nije u potpunosti zaustavio. Morao sam se probijati kroz gužvu kako bi došao do izlaznih vrata. Naravno svi su žurili da što prije pobjegnu od ove goleme mašine. Zakoračio sam preko stepenica i našao sam se na peronu gdje je sat upravo otkucao deset časova. Krenuo sam sporim ali sigurnim koracima, sve dok nisam došao do table na kojoj piše Izlaz. Do moje ulice je trebalo nekih dvadesetak minuta. Išao sam tako da su sjećanja tukla moje emocije, mogao sam se nasmijati i zaplakati, ali ostao sam pribran.

Konačno, stigao sam pred tablu na kojoj je pisalo Lord Balenkiston, broj 10. Sve je bilo tiho, samo su se mogli vidjeti dimnjaci kuća iz koji je izbijao teški crni dim. Pripremala se zasigurno jaka i oštra zima. U međuvremenu na ruke sam navukao svoje vunene rukavice, a u desnoj ruci sam držao svoj kofer. To je bilo apsolutno bilo sve što sam imao. Koračao sam kao

da sam se bojao da će me vrijeme progutati. Ograda koju sam ja farbao bila je idalje ista, otpad je ponovo bio na istom mjestu, a stare birtije su bile prepune. Sve je bilo kao i onda kada sam napustio, samo nije bilo nje, djevojke divnog osmijeha i plavih očiju. Poželio bih sve da se ona tu pojavi, ali sve su to bila prazna maštanja. Pogledah u nebo koje je bilo tmurno, sivo, pomalo i nestvarno, a na moje usne se spusti mala pahuljica, a nakon i nje doputovaše i ostale pahuljice. Snijeg je počeo padati i ubrzo obojio sve svojim bijelim nijansama. Tko zna, možda je ta pahuljica bila poklon od nje.

— *Irfan Starčević*

Platni autori

Azri Jašarspahić

Lejli Ugljanin

Sakibi Sinanović

Kemalu Pandža

Salih Bećirović

Elmi Rešidović

Aidi Puškar

Muhamedu Garanović

Enisu Salihović

Berini Šijerkić

Mineli Maksumić

Irmi Hurtić

Emini Imamović

Mejri Hadžiabdić

Saniti Imamović

Amini Stanojević

Amini Hasagić

Nini Mehanović

Rašidi Lekić

Sumeji Delimustafić

Lamiji Begić

Almiri Begović

Lejli Ugljanin

Emini Mujanović

SADRŽAJ

Zvezdana Čarolija	7
Mali Zapisivači	9
Oprostio sam ti.....	10
Posvećujem tebi, putniku smjelom.....	11
Moj hidžab – Moje pokrivanje	13
Hafiza	15
Uči, piši, voli	16
Uradi nešto korisno	17
Gledaj šta te čeka!	19
Ne gubi vrijeme	20
Vrijeme.....	22
Samo Pogledaj	23
Allahov Miljenik.....	24
Pišem	25
Lijek Tvoj.....	26
Allahov Rob	29
Suza.....	31
Kako je lijepo	33
Majka	36
Stani čovječe počinje dan.....	37
Pismo tebi	38
Dođi.....	41
Budimo tuneli.....	42
Recept	43
Mahrama.....	44
Pjesma o duši.....	45
Ruke spasa.....	47
Bezimena.....	48

Ne govori ono što te se ne tiče.....	50
Najljepša imena	51
Kćerka.....	52
Smrt	54
Vjenčanje	56
Hidžab	57
Nova prilika	58
Dova mijenja zaista sudbinu	59
Dragi moj ašiku!.....	63
I najljepše zore sviću kad Ramazan je!	66
Vrijeme smirenosti	72
Dvoličnost, licemjerstvo!.....	73
Rame uz rame.....	76
Pismo tebi.....	77
Putovanje do Allaha.....	79
Od početka	81
Mlačo	83
Kutija sa melodijom	85
Tajni glas	87
Sunce	89
Salavat na tebe	91
Sve blijedi	92
Hvala ti Bože.....	93
Drhtaj.....	94
Želim da znaš.....	96
Svjetlost	97
Sedžda	98
Tren	100
Šapućem ti ljubav	102
Emina	104
Pahuljica.....	110